

Cyprus

Travel Planner

KOPIASTE!

Velkommen til Cypern

Kære rejsende

Middelhavet byder på en myriade af øer, men kun én af dem er hjemsted for Afrodite, den græske mytologis kærlighedsgudinde, og det er Cypern. Uanset hvilke interesser du har, eller hvilket tempo du foretrækker, byder Cypern dig velkommen med åbne arme. Vores strande er ikke bare smukke, men også certificeret som nogle af de reneste i Europa. En kort køretur fra kysternes krystallklare vand fører dig til de fyrreklædte Troodos-bjerge, hvor muflonfårene vandrer vildt, cedertræerne strækker sig mod himlen og billedskønne kirker og klostre lokker med uforlignelige byzantinske kalkmalerier og ikoner.

Cypern er et slaraffenland for alle med en interesse i arkæologi. Her finder man alt fra stenalderbopladser, som er mere end 11.000 år gamle, til spektakulære græsk-romerske ruiner som det ældgamle Kourion-teater og middelalderfortet Kolossi. Listen over arkæologiske skatte er uendelig og omfatter også de mystiske Kongernes Grave og villaer med store, farvestrålende og velbevarede mosaikgulve.

Selvom Cypern er den tredjestørste ø i Middelhavet, er den overraskende kompakt og nem at udforske. Mellem de forrevne bjergtinder og de glitrende kyststrækninger ligger et fladt landskab afbrudt af kuperede områder med vinmarker.

Find roen i hyggelige landsbyer, hvor tempoet er behageligt, og hvor man altid har tid til en kop kaffe mere. Over hele Cypern har du mulighed for at opleve øens særegne køkken, som består af 'meze' – små anretninger med alt fra flammegrillet og delikat krydret kød til friske grøntsager og fantastiske oste som den velkendte halloumi (en smagfuld fåreost, som kan grilles).

Med solid forankring i sin spændende historie har Cypern formået at blive en blomstrende moderne nation med en serviceøkonomi uden lige i regionen, og det varme og venlige cypriotiske folk deler den hellere end gerne med dig. Her finder du blandt andet et attraktivt udbud af overnatningsmuligheder, luksushoteller med lokal atmosfære, som opfylder de højeste internationale standarder, lækre bungalows, agroturisme og meget mere.

~ Cyperns turistministerium

“... på Cypern er du altid velkommen”

~ William Shakespeare, Othello

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 4 OPLEV CYPERN**
Øen, hvor Afrodite venter på dig
- 6 CYPERN GENNEM TIDERNE**
Cyperns historie
- 8 LEFKOSIA (NICOSIA)**
Oplev venetianske fæstningsværker, ældgamle døre og muntre tavernaer i Cyperns hovedstad
- 10 LEMESOS (LIMASSOL)**
Hjemsted for legendariske konger og kongeriger, resorts i verdensklasse og historiske skatte
- 12 LARNAKA**
Gå langs den berømte strandpromenade i denne port til Cypern, hvor du også finder Lazarus-kirken
- 14 PAFOS**
De gamle skikke og traditioner lever i bedste velgående i Afrodites egen by
- 16 TROODOS**
Tag på vandring i fyrreklædte skove, hvor du kan opleve byzantinske kirker og billedskønne landsbyer
- 18 AMMOCHOSTOS (FAMAGUSTA)**
Nyd det azurblå vand og de lækre sandstrande på Cyperns sydøstlige kyst
- 20 PLANLÆG DIT BESØG**
Besøg øen som en destination i sig selv eller som en spændende afstikker
- 21 KULTURELLE RUTER**
Mærk historiens vingesus
- 22 CYPERN FOR REJSENDE MED SÆRLIGE INTERESSER**
Noget for enhver smag
- 24 MAD PÅ CYPERN**
Det cypritiske køkken, restauranter, natteliv og underholdning
- 25 VIN PÅ CYPERN**
Vinruter, Commandaria, Zivania
- 26 KULTURARRANGEMENTER OG HELLIGDAGE**
Et land fyldt med festivaler, folkeminder og festligheder
- 27 OVERNATNINGSMULIGHEDER**
Hvor skal man bo på Cypern?
- 28 PRAKTISK INFORMATION**
Værd at vide, inden du tager hjemmefra
- 30 DET TILGÆNGELIGE CYPERN**
- 31 KORT OVER CYPERN**

CYPERN

ØEN, HVOR AFRODITE VENTER PÅ DIG ...

Hun var ikke den mægtigste af guderne, men hvis man skal tro kunsten og arkæologien, var Afrodite utvivlsomt den smukkeste af dem alle. Derfor er det ikke så underligt, at da hun først var steget op af bølgerne ud for Cyperns vestlige kyst, forlod hun aldrig øen igen. Ånden fra hendes mytiske væsen gennemsyrrer stadig øen – fra de klassiske, uberørte landskaber med oliventræer og citronlunde til cyprioterne varme smil. De er eksotiske, men imødekommende og stolte over at bo på en ø, som har oplevet historien udfolde sig fra antikken til Den Europæiske Union (som Cypern er medlem af) og de deler med glæde deres enorme kulturelle rigdom med tilrejsende.

Cypern er beliggende i den østlige del af Middelhavet og har kulturelt set altid været forbundet med oldtidens Grækenland, men øen har været beboet af mennesker i omkring 11.000 år, længe inden den var underlagt noget kendt eller navngivet rige. Med tiden fik alverdens stormagter dog øjnene op for øen – akaier fra Grækenland, romere, byzantinere, frankere, venetianere, osmannere og mange flere – og kun de færreste af disse undgik at blive forført af Afrodites ligefremme og oprigtige charme. I store dele af antikken gjorde kobberminerne øen særdeles eftertragtet (stoffet har sågar fået sit navn fra det græske ord for Cypern, kypros), og i mange århundreder fungerede den som omdrejningspunkt for imperiers fremfærd.

Selv i dag bliver rejsende draget til øen. For det første er det nemt at flyve hertil fra stort set hele verden. Og intet andet sted i verden kan man se og nyde så mange tydelige spor fra fortiden i så kompakte og dynamiske omgivelser. Fortidens turbulens er baggrunden for nutidens uforlignelige udbud af arkæologiske udgravninger, fascinerende museumssamlinger og meget mere. Alt sammen i en moderne republik med en af Europas højeste levestandarder.

Gå på opdagelse i en spændende fortid i mange lag

Når man er på en ø med en så lang historie, kan det at gå en tur i sig selv være en både interessant og historiske berigende oplevelse. I hovedstaden Lefkosia (Nicosia) kan du røre ved stenene i venetianernes imponerende mure, som stadig omkranser byen. I Pafos finder du Skt. Paulus' Søjle samt de enestående og endnu ældre mosaikker i Aions og Dionysos' hus. Faktisk er her så mange fascinerende fortidslevn, at hele denne oldtidsby er blevet opført på UNESCOs Verdensarvsliste. Du må heller ikke snyde dig selv for det græsk-romerske Kourion-teater, det nærliggende Apollons tempel (skovens Apollon), Petra tou Romiou (Afrodites klippe) og meget mere.

Naturens pragt

Den mageløse Akamas-halvø har været et paradys for naturskere, lige siden Afrodite gjorde den til sin hjemstavn og, efter sine hede stunder med Adonis, badede i den kilde, som stadig bærer hendes navn. Her kan du som besøgende opleve hendes legendariske bade og vandre ned gennem kløfterne, hvor de eneste beboere, nu som i oldtiden, er geder.

Hvis du vil opleve ro og vandring på et helt nyt niveau, skal du begive dig til Troodos-bjergene, hvis høje tinder klædt i fyrretræer og majestætiske cedertræer udgør en slående kontrast til de smukke kyster, som aldrig er længere væk end et par timers kørsel i bil.

En verdensberømt havn og en dragende kyst

Lemesos (Limassol) er Cyperns største havneby, og her finder du øens mest interessante natteliv. Langs stranden ligger adskillige fire- og femstjernede hoteller, og marinaen og havnen byder på alt fra elegante yachter og krydstogtskibe til lokale fiskerbåde.

Du kan boltre dig på stranden i Agia Napa, som er et de mest sprudlende resorts i Middelhavet, eller nyde stilheden på den nærliggende Nissi Beach. Strandene på Cypern er kendt for at være rene (en hel del af dem er blevet tildelt det Blå Flag) og have et stort udbud af faciliteter til windsurfing, parasailing, dykning og meget mere.

Hvis du vil lidt ned i gear, kan du lægge kysten bag dig og begive dig ind i landet, hvor du finder

landsbyer med hvidkalkede mure, som ligger uberørt af tidens gang: Lefkara, som er berømt for sine kniplinger, kunstnerkolonien Lania og smukke Omodos med sit døsige, solbeskinnede bytorv og et væld af små butikker med håndværkskunst.

En destination for alle rejsende

I dag blander Cypern helt uproblematisk oldtidshistorie med moderne infrastruktur og en kosmopolitisk livsstil. Fra det øjeblik, du ankommer til den funkende nye internationale lufthavn i Larnaka, vil du mærke stressen forlade kroppen og blive erstattet af ren afslapning, hvilket ikke er det mindste overraskende, når man tænker på, at end ikke Afrodite kunne få sig selv til at forlade Cypern.

Kom og oplev de mange diskrete skatte på Cypern, hvor antikken lever og ånder overalt. Her kan du trygt gå omkring og lade dig betage af omgivelserne, og hvis du har spørgsmål, vil de lokale hellere end gerne dele ud af deres viden og vise dig vej. "Kopiaste!" betyder "Kom og vær med!" på Cypern, og det kommer lige fra hjertet.

"[En] sammenstrømning af skæbner [har] berørt og besjælet historien på en lille ø i den østlige del af [Middelhavet] og givet den betydning og dybde."

~ Lawrence Durrell,
Bitter frugt

Det er indbegrebet af Cyperns solbeskinnede sjæl.

CYPERN

GENNEM TIDERNE ...

Cypern er en ø, der ligger i skæringspunktet mellem mange civilisationer, fra stenalderboplads til oldtidens grækere, romerne og mange flere, fx byzantinerne, frankerne, venetianerne for bare at nævne nogle få. Det ville tage mange livstider at gå i dybden med dem alle. Men det solbeskinnede og kompakte Cypern kan udforskes på langt kortere tid. Her er rig mulighed for at gøre holdt på rejsen og opleve strande, vinmarker, klostre, museer og tavernaer, som bare ligger og venter på at blive opdaget. Man behøver kun at kaste et enkelt blik på de blå bølger omkring Petra tou Romiou, også kaldet Afrodites klippe, for at forstå, hvorfor Cypern har tiltrukket så mange mennesker gennem tiderne. Cypers ruiner fra den yngre stenalder føjer helt nye aspekter til betydningen af ordet "tidløs" på steder som Choirokoitia, der er opført på UNESCOs Verdensarvsliste. Her finder man 11.000 år gamle spor efter menneskelig beboelse. Der blev fundet kobber på øen i år 3.900 f.v.t., og det var en opdagelse, som forandrede oldtidens handelsmæssige og kulturelle historie. Gennem tiderne tiltrak kobberet sig også opmærksomhed fra regionens dominerende riger. Derfor er det ikke overraskende, at købmænd og bosættere fra oldtidens Grækenland (mykenerne og akaierne) i perioden 1650-1050 f.v.t. etablerede bystater på Cypern.

11000-3900 f.v.t.: Den yngre stenalder

De ældste boplads, der er fundet på øen, stammer fra denne periode. Man brugte stenkar og senere også lertøj.

3900-2500 f.v.t.: Kobberalderen (chalkolitikum)

Der er fundet boplads fra kobberalderen og spor efter en frugtbarhedskult på det vestlige Cypern. Fund af kobber.

2500-1600 f.v.t.: Tidligste og mellemste bronzealder

Fra omkring 2400 f.v.t. begyndte tilrejsende fra Anatolien at lede efter kobber på øen. Disse nyankomne slog sig ned ved foden af Troodos-bjergene, hvor der var store forekomster af kobber. I den tidlige bronzealder blev brugen af metal mere udbredt på Cypern, og man begyndte at eksportere kobber.

1600-1050 f.v.t.: Bronzealderen

I denne periode kendetegnet af omfattende handel med nabolandene, hovedsageligt på grund af øens kobberforekomster, blev området kaldt Alashiya. Efter år 1400 f.v.t. kom de første af mange bølger af græske købmænd og bosættere (mykenerne og akaierne) til øen, hvor de udbredte det græske sprog, den græske religion og de græske skikke. De tog gradvist kontrol over øen og grundlagde de første bystater.

1050-750 f.v.t.: Den geometriske periode

Helleniseringen af Cypern var fuldført, og øen bestod nu af ti bystater. Afrodites kult blomstrede i en periode med enorm velstand.

750-480 f.v.t.: Den arkaiske tid og den klassiske periode

En æra med velstand og erobringer. De cypriotiske kongeriger blev skatkyldige til Assyrien, Egypten og Persien, men kong Evagoras (411-374 f.v.t.) forenede øen og gjorde den til et vigtigt magtcentrum i den græske verden.

333-325 f.v.t.:

Alexander den Store indlemmer Cypern i sit imperium.

310-30 f.v.t.: Hellenismen

Alexanders generaler sloges om, hvem der skulle efterfølge ham, og Cypern blev med tiden en del af den hellenistiske stat under det ptolemæiske dynasti i Egypten og indgik derefter i den græsk-alexandriniske verden. Pafos blev hovedstad.

30 f.v.t. til 330 e.v.t.: Romersk tid

Cypern blev en del af Romerriget, men apostlene Paulus og Barnabas omvendte den romerske prokonsul til kristendommen, og han blev den første kristne regent i verden. I år 313 blev der indført frihed til religionsudøvelse, og biskopper fra Cypern deltog i år 325 i det første koncil i Nikæa. Perioden var plaget af jordskælv, som førte til, at mange byer måtte genopbygges.

330-1191 e.v.t.: Det Byzantinske Rige

Efter opdelingen af Romerriget blev Cypern en del af Byzans, og kristendommen blev den officielle religion.

Kejserinde Helena besøgte øen og grundlagde Stavrovouni-klostret. Også i denne periode var øen plaget af jordskælv

og genopbygninger, blandt andet af de store basilikaer. I år 488, efter fundet af apostlen Barnabas' grav, gav kejser Zeno den cypriotiske kirke fuld autonomi.

1192-1489: Frankerriget

Den græsk-ortodokse kirke blev officielt erstattet af den katolske kirke, men overlevede på trods af dette.

Ammochostos (Famagusta) blev en af de rigeste byer i verden i denne periode, som endte, da den sidste dronning af Cypern, Caterina Cornaro, afstod Cypern til Venedig i 1489.

1489-1571: Venetianerne på Cypern

Den sidste dronning af Cypern, Caterina Cornaro, hustru til kong Jakob 2. af England, afstod øen til Venedig i 1489. Det førte til den endegyldige fortrængning af øens genovesiske indbyggere og udbredelsen af det venetianske styre. Venedigs primære mål var at sikre sig et fast greb om Cypern, så de undgik at kunne flytte og bringe forsyninger til republikkens skibe i den østlige del af Middelhavet.

Venetianerne befæstede øen for at beskytte den mod osmannerne og byggede mægtige mure omkring Lefkosia og Ammochostos (Famagusta), hvis forsvarsværker blev betragtet som kunstværker inden for militær arkitektur. Men imod slutningen af venetianernes styre blev Larnaka, hvorfra man eksporterede salt, den vigtigste havneby i Cypern.

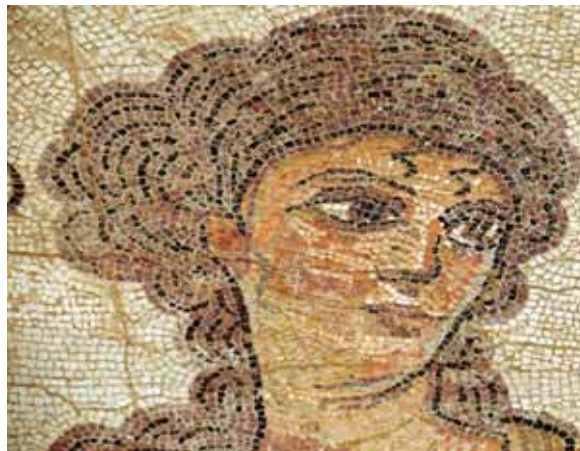
1571-1878: Osmannertiden

Osmannerrigets erobring af Cypern begyndte med, at

En af disse var Kourion, hvor du i dag kan gå omkring og udforske de ældgamle, velbevarede ruiner. Spoler man et godt stykke frem i antikken, kommer man til 333 f.v.t., hvor Alexander den store aflagde øen en visit: I 325 f.v.t. indledtes den hellenistiske periode, hvor det ptolemæiske dynasti i Egypten herskede. Pafos var deres hovedstad, og i dag er begravelsespladsen Kongernes grave et tydeligt vidnesbyrd om denne epoke i øens utrolige historie. Under Romerriget tid (år 30 f.v.t. til 330 e.v.t.) blev navnet Cypern synonymt med den latinske betegnelse for kobber (cuprum).

Efter opdelingen af den romerske verden faldt Cypern ind under den østlige halvdel af Romerriget, også kaldet Det Byzantinske Rige, hvor Konstantinopel var hovedstad. Herefter fulgte Frankerriget tid (under Huset Lusignan), og i 1489 var det venetianerne, der overtog magten. De solide fæstningsværker i Lefkosia (Nicosia) blev bygget af venetianerne. Derudover findes der også stadig spor efter osmannerne og briterne flere steder på øen. En nærmere granskning af Cypern vil få øens komplekse mosaik af civilisationer begynde at falde på plads. En stor del af verdenshistorien begyndte lige her og gør sig stadig bemærket den dag i dag.

Ammochostos (Famagusta) faldt i 1571. Det romanske folk blev forvist fra øen, og der blev for første gang grundlagt et muslimsk samfund på Cypern. Osmannerne begunstigede Cypers ortodokse kirke med privilegier lige fra starten og gav den ikke bare religiøs, men også politisk magt. Cypern gennemlevede en svær tid under osmannerne.

1878-1960: Den britiske periode

I 1878 overtog Storbritannien den administrative styring af øen og annekterede den i 1914, da osmannerne begav sig ind i første verdenskrig på Tysklands side. I 1923 afstod Tyrkiet som følge af Lausanne-traktaten alle rettigheder til Cypern, og i 1925 blev Cypern en britisk kronkoloni. Under anden verdenskrig tjente cypriotiske frivillige i de britiske styrker. Cyprioterne håb om at opnå selvbestemmelse blev dog knust af briterne, der betragtede øen som en strategisk vigtig position. I 1955 udbød der en national kamp mod kolonistyrer og for at Cypern skulle være græsk, som varede indtil 1959. London-Zürich-aftalerne førte til, at Cypern i 1960 blev en selvstændig nation. Den 13. december 1959 blev ærkebiskop Makarios 3. valgt som den første præsident og dr. Fazil Kutchuk som den første vicepræsident.

1960: Republikken Cypern

Cypern blev en selvstændig republik i 1960 og er medlem af FN, Europarådet, Den Europæiske Union (EU), Commonwealth og Den Alliancefri Bevægelse (NAM). Storbritannien har dog bevaret to militærbaser på øen.

I 1964 sendte FN fredsbevarende styrker til Cypern

efter uroligheder mellem befolkningsgrupper. I juli 1974 invaderede og besatte tyrkiske styrker den nordlige tredjedel af øen (37 %), hvor de stadig befinder sig. På trods af de mange humanitære, sociale og økonomiske konsekvenser af dette, som stadig mærkes, er Cypern i dag et moderne samfund med en sund og robust økonomi. I maj 2004 blev Republikken Cypern ordinært medlem af EU, hvor de bidrager med deres unikke kvaliteter til den europæiske mosaik og tjener som Den Europæiske Unions fyrtårn i den østlige del af Middelhavet. Øen og det cypriotiske folk er en ledestjerne for øget samarbejde, forståelse og dialog mellem landene og folkene i sit nærområde og regionen som helhed. Takket være sin strategiske placering skriver Cypern stadig videre på sin søfartshistorie. Cypers handelsflåde er i dag den tredjestørste i EU og den tiendestørste på verdensplan. Den 1. januar 2008 indførte Cypern euroen som officiel valuta som afløser for det cypriotiske pund. Cypern er hjemsted for mange internationale virksomheder, der benytter øen som springbræt til de omkringliggende og endnu fjernere regioner.

"Her lader omkringflakkende sømænd sig lokke af en indbydende skrånning til at tage et hvil i blomsterhavets favn, hvor den milde vestenvind kommer og går med de lifflige dufte fra øen og det omkringliggende hav ..."

~ Leonardo da Vinci, 1452-1519 aut.

LEFKOSIA

Oplev venetianske fæstningsværker,

ældgamle døre og muntre tavernaer i Cyperns hovedstad

Lefkosia (Nicosia) er den eneste tilbageværende delte hovedstad i verden og myldrer af historie og kultur. Den charmerende gamle bydel omgivet af massive venetianske mure, øens største koncentration af museer, kunstgallerier og religiøse og historiske monumenter er alle med til at fortælle den vidunderlige historie om øen gennem tiderne. Den mægtige Famagusta-port står stadig stolt i muren, som omkranser den tusind år gamle bymidte. Inden for porten finder man Laiki Geitonia, som er en gammel bydel, der er blevet restaureret med stor omsorg. Begiv dig ned ad de smalle stenbelagte gader, hvor blodrøde blomster falder i kaskader fra krukker i vinduerne, og duften af traditionelt bagværk strømmer ud gennem de åbne døre. Gå på opdagelse blandt butikker med smykker og kunsthåndværk, spis middag på hyggelige tavernaer, og lad dig henføre af ældgamle kirker.

Hvis man er vild med historie og kunst, går man direkte til Cyprus Museum, hvor man finder øens uvurderlige skatte fra den spæde start i den yngre stenalder og helt op til romertiden. Det byzantinske museum har en spektakulær samling ikoner fra Middelhavets guldalder. Det statslige museum for moderne cyriotisk kunst og andre private kunstgallerier anlægger et mere nutidigt perspektiv og fokuserer på Cyperns moderne kunstnere, hvoraf en del har fået international anerkendelse.

Fuldend tidsreisen med et besøg på Cyperns center for kunsthåndværk, hvor man arbejder på stort set samme måde, som man har gjort i århundreder. Nyd et afslappende og lækkert cyriotisk måltid med lækende drikke til.

Lefkosia er en by fuld af liv med attraktioner i mange lag, hvilket gør den til øens hovedstad i alle ordets betydninger.

LEFKOSIA (NICOSIA) I KORT TRÆK:

Interessante steder

Cypermuseet (arkæologisk)

Mouseiou 1. Samling af cypriotiske antikviteter og skatte fra den yngre stenalder til starten af Det Byzantinske Rige.

Byzantinsk museum og kunstgalleri

Archbishop Makarios III Foundation Cultural Centre, Plateia Arch, Kyprianou. Øens største kunstsamling, som spænder fra det 9. til det 18 århundrede. I kunstgallerierne finder du oliemalerier, kort og litografier.

Leventis kulturhistorie museum i Nicosia

Ippokratous 17, tæt på Laiki Geitonia. Lefkosias bymuseum vækker hovedstadens historie til live – fra oldtiden til nutiden.

Etnologisk museum –

Hadjigeorgakis Kornesios' palæ

Patriarchou Gregoriou 20. Den vigtigste bygning fra det 18. århundrede i Lefkosia, hvor dragomanen Hadjigeorgakis Kornesios i sin tid boede.

Famagusta-porten

Leoforos Athinon. De venetianske mure, som omkranser den gamle bydel, består af elleve hjerteformede bastioner. Byen har tre porte. En af disse, Porta Giuliana, som også kaldes Famagusta-porten, er i dag Lefkosias kulturcenter.

Befrielseskampsmuseet

Plateia Arch, Kyprianou. Dokumenter, fotografier og andre minder fra frihedskampen i 1955-1959.

Agios Ioannis-katedralen

Plateia Arc, Kyprianou. Vægmalierne i katedralen, som blev bygget af ærkebiskop Nikiforos i 1662, afbilder scener fra Biblen og fundet af Skt. Barnabas' grav.

Det statslige galleri for moderne kunst

Leoforos Stasinou og Kritis. Repræsentativ samling af malerier og skulpturer af cypriotiske kunstnere fra det 20. århundrede.

Chrysaliniotissa-kirken

I gåafstand fra ærkebiskoppens palads. Anses for at være den ældste byzantinske kirke i Lefkosia og er viet til "vor frue med det gyldne hår". Menes at være bygget i 1450 af dronning Helena Paleologos.

Cyperns etnografiske museum

(Plateia Archiepiskopou Kyprianou i ærkebiskoppens palads). Stor samling af cypriotisk folkekunst fra det 19. og 20. århundrede, blandt andet udskårne trægenstande, vægtæpper, broderier, lertøj, nationaldragter og håndvævede tekstiler.

Hamam Omerye

Tyllirias Square 8. Badene blev bygget i det 16. århundrede af Lala Mustafa som en gave til byen, og de er nu blevet restaureret og bruges som badeanstalt.

Cyperns center for kunsthåndværk

Leoforos Athalassas 186. Centret har som mål at fremme og berige traditionel folkekunst og kunsthåndværk. Her er både værksteder og et showroom med butik.

Nicosias kommunale kulturcenter (NiMAC)

Apostolou Varnava 19. Har til huse i et gammelt kraftværk, som er et af de flotteste eksempler på industriel arkitektur på Cypern. Centret har til formål at fremme de bedste eksempler på moderne kreativitet.

Ledra-museets observatorium

Ledra, Shacolas-bygningen. Fra observatoriet på 11. etage i Shacolas-tårnet har man en panoramaudsigt over hele Lefkosia. Her kan man som besøgende nyde en uhindret udsigt over hele byen og alle dens vartegn.

Cyperns mønthistoriske museum

Bank of Cyprus Cultural Foundation, Faneromenis 86-90. I museets samling kan man se cypriotiske mønter fra år 600 f.v.t. og helt op til nutiden.

Centre of Visual Arts and Research

Ermou 285. Centre of Visual Arts and Research (CVAR) huser en samling med mere end tusind kunstværker af udenlandske kunstnere, som har opholdt sig på Cypern mellem det 18. og det 20. århundrede, og en samling af tøj, som viser udviklingen i den cypriotiske klædedragt.

Loukia og Michalakis Zampellas kunstmuseum

27 Arch, Makarios III Avenue, Kaimakli. Museet huser Zampellas-familiens permanente udstilling og er banebrydende på sit område. Her kan man se fantastiske moderne og nutidige kunstværker af cypriotiske og græske kunstnere. Derudover arrangerer museet udstillinger med værker af cypriotiske og internationale kunstnere.

Leventis kunstgalleri

Anastasiou Leventi Leventis kunstgalleri er bygget i hjertet af Lefkosia og har en samling med mere end 800 malerier og andre kunstværker, hvilket gør den til en af de vigtigste af Leventis Foundations samlinger.

OMKRING LEFKOSIA

Kongernes grave i Politiko-Tamassos

Landsbyen Politiko, 17 km sydvest for Lefkosia. Tamassos var en rig bystat, som i oldtiden var kendt for sine kobberminer. Ved udgravninger har man fundet relikvier fra Afrodite (Astarte).

Agios Irakleidos-klosteret

Landsbyen Politiko, 0,5 km fra Kongernes grave. Klosteret, som blev grundlagt i år 400 e.v.t., blev ødelagt og genopbygget adskillige gange, indtil det blev renoveret under ærkebiskop Chrysanthos i 1773. Helgenernes relikvier opbevares i et skrin af forgyldt sølv.

Machairas-klosteret

40 km syd for Lefkosia gennem landsbyerne Deftera og Pera. Klosteret midt i Machairas-bjergene blev grundlagt af to munke i 1148, da de fandt et helgenbillede af Jomfru Maria i en grotte i nærheden.

Landbomuseet Fikardou

Fikardou-museet har til huse i House of Katsiniourou i landsbyen Fikardou, som ligger 1,5 km øst for landsbyen Gourri (vejen mellem Machairas og Lefkosia via Klirou). Cyperns ministerium for antikviteter har erklæret helt landsbyen et oldtidsmonument for at bevare det utrolige træskærerarbejde og den traditionelle arkitektur på husene fra det 16. og 18. århundrede. Nogle af husene modtog Europa Nostraprisen i 1987.

Det antikke Idalions museum

Det antikke Idalions museum blev grundlagt i 2007 med det formål at sætte fokus på de værdifulde fund i Idalion-regionen og senere at fungere som besøgscenter for stedets arkæologiske udgravning. Udstillingerne på museet er en kronologisk fremstilling af de forskellige faser i Idalions historie og består af fund fra både gamle og nye udgravninger i denne oldtidsby.

"Midt på øen ligger den skønne by kaldet Lefkosia, rigets hovedstad, bag sikre mure med sine smukke porte tre, nemlig portene til Pafos, Famagusta og Citrina. Af disse er den til Famagusta smukkest, og end ikke Barcelona har i mine øjne en port, der er dens lige."

~ P. Juan Lopez, 1770

LEMESOS

Cyperns store havne er hjemsted for både resorts og historiske skatte

Lemesos (Limassol) har siden oldtiden været en festlighedernes by og er selv den dag i dag øens festlige centrum. Den sprudler af liv, samtidig med at den byder på alle de faciliteter, der er nødvendige for en afslappende strandferie eller en udforskning af historiske skatte i ro og mag.

Byen har altid tiltrukket masser af besøgende til sine mange spændende arrangementer og festligheder – fra Rikard Løvehjertes bryllup og fester til ære for oldtidens guder til nutidens karnevaler og vinfestivaler.

Hver aften fejrer folk på restauranter, caféer og natklubber både små og store begivenheder, om det så er en vundet fodboldkamp, en uventet romance eller endnu en fortryllende solnedgang efter en skøn dag. Gå omkring i den gamle bydels smalle gader, der stråler ud fra havnen og den eksklusive moderne marina, hvor både indbyggere og besøgende kan nyde udsigten over havet fra et af de mange etableringer langs havnefronten.

Gå på opdagelse på Lemesos-slottet, hvor du også finder Cyperns middelaldermuseum, eller på museet for folkekunst, som har til huse i et gammelt gods. Gå langs de ti kilometer lange, smukke sandstrande, som fuldt fortjent kaldes 'Cyperns riviera'. Tag en spadseretur langs havnepromenaden, eller besøg byparken. På kystvejen mod øst, lige efter luksushotellerne, ligger Amathous, som er en af Cyperns gamle bystater. Se byens ruiner og den åbne plads fra antikken, agoraen, hvor du kan beundre de mange fortidslevn.

14 kilometer vest for Lemesos ligger middelalderfæstningen Kolossi, hvis mure ikke alene byder på et imponerende tårn og indkvartering, men også en sukkerfabrik fra middelalderen. 19 kilometer vest for byen ligger den ældgamle bystat Kourion, som er et af de mest spektakulære arkæologiske steder på øen, hvor du kan nyde et skuespil eller en koncert i det græsk-romerske teater med udsigt over Middelhavets blå bølger. Lidt længere mod vest kan du gå på opdagelse i et skatkammer af græske og romerske historiske steder, for eksempel Apollons tempel. Lidt oppe ad bjerget finder man nogle af øens vigtigste vinproducerende landsbyer, som udgør Lemesos-regionens unikke kobling til fortidens vindyrkningstraditioner.

Hvis du sukker efter en rejse fyldt med kulturelle opdagelser og fest og glade dage kombineret med strand, hav og bjerge, er Lemesos lige noget for dig.

LEMESOS (LIMASSOL) I KORTE TRÆK:

Interessante steder

Cyperns middelaldermuseum og Lemesos' middelalderslot

Tæt på den gamle havn. Bygget i det 14. århundrede på ruinerne af et byzantinsk slot. Ifølge legenden var det her, at Richard Løvehjerte i 1191 giftede sig med Berengaria af Navarra og kronede hende til dronning af England.

Limassols arkæologiske museum

Vyronos 5, tæt på byparken. En stor samling af antikviteter fra den yngre stenalder til romertiden, som stammer fra arkæologiske udgravninger i Lemesos-regionen.

Lemesos' kunstgalleri

Dette kunstgalleri har en repræsentativ samling af malerier af velkendte, moderne kunstnere fra Cypern.

Museum for folkekunst

Agiou Andreou 253. En smuk samling cypriotisk folkekunst fra det 19. og tidlige 20. århundrede er udstillet i en gammel, nyistandsat bygning.

Den gamle johannesbrødmølle

Vasilissis (bag Lemesos' middelalderslot). Johannesbrødmøllen blev bygget i år 1900 på et tidspunkt, hvor johannesbrød var en vigtig eksportvare for Cypern. Maskineriet, der blev brugt til forarbejdningen af johannesbrød, er bevaret og udstilles i en separat bygning, hvor man både kan fornemme atmosfæren fra fortiden og få et indblik i den avancerede, højteknologiske nutid.

Agia Napa-kirken

Kirken blev bygget i slutningen af det 19. og starten af det 20. århundrede og er viet til Jomfru Maria.

Skulpturpark

I parken udstilles 16 skulpturer lavet af lokale og udenlandske kunstnere i forbindelse med skulptursymposier, som blev afholdt mellem 1999 og 2001.

Amathous-udgravningen

11 km øst for det centrale Lemesos ligger en af Cyperns gamle bystater, hvor Theseus ifølge sagnet efterlod den gravide Ariadne efter sin kamp mod Minotaurus. Fortidslevnede er fra den arkaiske tid, romertiden og den kristne periode.

OMKRING LEMESOS

Kolossi-fæstningen

14 km vest for Lemesos på vejen mod Pafos. Et fantastisk eksempel på militær bygningskunst, som oprindeligt blev opført i det 13. århundrede og ombygget til sin nuværende form i midten af det 15. århundrede. Fæstningen fungerede som kommandørpost for Johanniterridderne og senere for tempelridderne.

Kourion-museet

14 km vest for Lemesos, 4 km inden Kourion-ruinerne ved landsbyen Episkopi. Samling af fund fra nærliggende arkæologiske udgravninger udstillet i en smuk, gammel bygning.

Kourion-ruinerne

19 km vest for Lemesos ad vejen mod Pafos. En vigtig bystat i oldtiden og en af de mest spektakulære ruiner på øen. Det imponerende græsk-romerske teater blev opført i det 2. århundrede f.v.t. og bruges den dag i dag til koncerter og teaterforestillinger. Eustolios' villa blev i starten af den kristne periode et offentligt rekreationscenter. Den tidlige kristne basilika kan dateres helt tilbage til det 5. århundrede. Achilles' hus og Gladiatorenes hus har smukke mosaikgulve, og springvandet Nymphaeum er en elegant romersk konstruktion. Stadion stammer tilbage fra det 2. århundrede e.v.t.

Apollons tempel

3 km vest for Kourion ad vejen mod Pafos. Apollons tempel er i historiske kilder beskrevet som et af de vigtigste templer på øen. Strabo skrev om en højderyg, hvorfra de, der rørte ved Apollons hellige alter, blev kastet i havet. En lang række vidnesbyrd, der er blevet fundet indhugget på stedet og i byen,

bekræfter de historiske kilder. Apollon (Hylates), skovens gud, var byen Kourions beskytter. På dette sted tilbad Apollons kult ham fra det 8. århundrede f.v.t. til det 4. århundrede e.v.t. Udgravninger har afsløret andre bygninger i dette vigtige tempel, blandt andet et badehus, en afdeling for pilgrimme, en brydeplads (palæstra) og en helligdom.

Kouris-dalen

I Kouris-dalen cirka 20 minutters kørsel fra Lemesos finder du en række vigtige byzantinske monumenter, blandt andet Panagia tis Amasgous-klosterets kirke fra det 12. århundrede, Timios Stavros-kirken ved landsbyen Kouka og Achangelos-kirken ved Monagri.

Agios Nikolaos ton Gatou-klosteret

(kattenes Sankt Nicholas)
På Cape Gata tæt på Lemesos. Dette er sandsynligvis det ældste kloster på Cypern. Klosterkapellet er bygget i det 14. århundrede, blev forladt i det 16. århundrede og taget i brug igen af ortodokse nonner i starten af 1980'erne. Det siges, at klosteret blev grundlagt af Sankt Helena, mor til kejser Konstantin den Store, som efterlod et stykke af det hellige kors her på stedet. Da Cypern led under en periode med svær tørke, blev området invaderet af slanger. Konstantin den Store sendte sin kommandør Calocaerus til Cypern, og han slap tusindvis af katte ud på forbjergene for at udrydde slangerne. I dag er klosteret hjemsted for flere hundrede katte.

Akrotiri-centret for miljøinformation og uddannelse

I landsbyen Akrotiri er der en udstilling, et bibliotek, et fremvisningsrum og en observationsstander, hvor blandt andet skoleklasser kan komme og blive undervist i regionens historie. Besøgende kan se udstillinger om den frede Akrotiri-halv, regionens geologi og nyde udsigten over den nærliggende saltvandssø.

"Cypern var et land, som jeg tog til mig, og derfor måtte jeg få ham til at se det gennem mine øjne. Straks blev det frodigt, fyldt med gudinder og mineralske kilder, ældgamle slotte og klostre, frugt og korn og grønne græsmarker, præster, sigøjnere og banditter ..."

~ Lawrence Durrell, Bitter frugt

LARNAKA

Gå langs den berømte strandpromenade

i denne adgangsport til Cypern, hvor du også finder Lazarus-kirken

De fleste tilreisendes første indtryk af Cypern er Larnaka – landets næststørste havneby, hvor også den primære internationale lufthavn ligger. Og man kan næppe få en mere strålende velkomst: I Larnaka mødes dyblåt hav og hvide sandstrande under en funklende himmel.

Her vugger og glinser yachter og sejlskibe fra hele verden, og langs havnen løber en palmeklædt promenade.

Shop løs i Larnakas fine, små butikker af international klasse, eller sæt dig på en hyggelig café, hvor der er både skygge og en smuk havudsigt. Promenaden fører op til Larnakas middelaldermuseum, som har til huse i et fort fra det 17. århundrede.

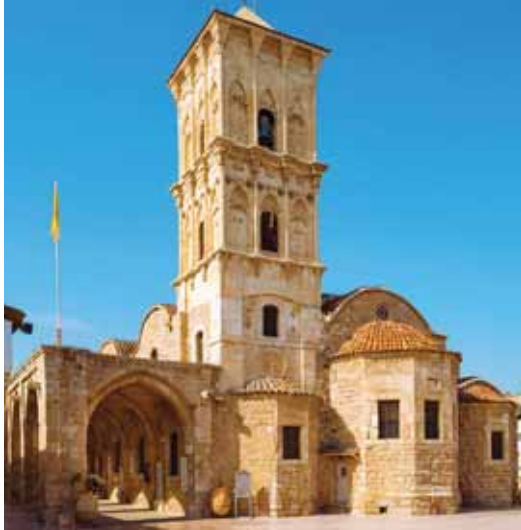
Hvis du går nordpå fra fortet, mod byens centrum, kommer du til et af Larnakas og hele øens mest skattede attraktioner,

Lazarus-kirken. Da Jesus havde vækket ham fra de døde, valgte Lazarus at tilbringe sit "andet liv" som biskop af 'Kition', som Larnaka hed på Det Gamle Testaments tid. Han blev efter sigende begravet i en krypt under alteret, og hans grav kan stadig ses i dag.

Det 18. århundrede var en handelsmæssig storhedstid for Larnaka, og i denne periode blev der etableret konsulater i byen.

Larnaka er en af de byer i verden, der har været beboet kontinuerligt i længst tid, så her er nok at se på. Lige i nærheden ligger en akvædukt fra det 18. århundrede og to vidunderlige museer – Larnaka-distriktets arkæologiske museum og Pieridesmuseet – hvor du finder fantastiske eksempler på øens kunst og civilisation.

Hvis du kører fra Larnaka mod Lemesos, må du ikke snyde dig selv for et stop i den fortryllende landsby Lefkara. Ligesom Leonardo Da Vinci blev det for 500 år siden, vil du garanteret også blive henrykt over Lefkaras håndlavede kniplinger.

LARNAKA I KORTE TRÆK:

Interessante steder

Larnaka District

Arkæologisk museum

Plateia Kalogreon. Samling af fund fra Larnaka-området fra den yngre stenalder til romertiden.

Pierides-stiftelsens arkæologiske museum

Zenon Kitieos 4. En fantastisk privat samling af cypritiske antikviteter, som oprindeligt blev samlet af Demetrios Pieridis (1811-1895) og efterfølgende blev udbygget af hans familie.

Larnakas middelaldermuseum – Larnaka-fortet

Larnakas havnefront. Fortet blev bygget i 1625 og brugt som fængsel i de første år under britisk styre. I dag huser det regionens middelaldermuseum. Om sommeren anvendes fortet også som byens kommunale kulturcenter.

Agios Lazaros-kirken (Lazarus-kirken)

Plateia Agiou Lazarou. Skt. Lazarus er Larnakas skytshelgen. Efter at være blevet opvækket fra de døde af Jesus boede han her i 30 år. Han blev indsat som biskop af Kition af helgenerne Barnabas og Markus i det 9. århundrede. Kirken blev omsorgsfuldt restaureret i det 17. århundrede, og dens ikonostas (billedvæg) er et fremragende eksempel på barok billedskærerkunst.

Kition-udgravningen

Cirka 500 meter nordøst for det arkæologiske museum. En af de vigtigste bystater i oldtiden med arkitektoniske levn helt tilbage fra det 13. århundrede f.v.t. Omkring år 1200 f.v.t. blev det genopbygget af mykenerne fra Grækenland, og ved udgravninger har man fundet kyklopiske vægge bestående af gigantiske stenblokke og et kompleks med fem templer.

Moskeen Kebir (Buyuk)

Leoforos Athinon, over for Larnaka-fortet. Moskeen Kebir (Buyuk) er sandsynligvis den første osmanniske moske på Cypern. Det var oprindeligt en katolsk kirke viet til Sankt Catharina i det 13. til 14. århundrede, som efterfølgende blev omdannet til en moske.

OMKRING LARNAKA

Kamareos-akvædukten

Kamareos-området på vejen mellem Larnaka og Lemesos. En smuk akvædukt fra det 18. århundrede, som var i brug indtil 1930.

Hala Sultan Tekke

– saltvandssø

5 km vest for Larnaka på vejen mod Kiti, som passerer forbi Larnaka lufthavn. Bygget i 1816 over Umm Harams grav. Hun var efter sigende søster til profeten Muhammads plejemor eller en af de muslimer, der fulgte med fra Medina til Cypern. Moskeen er, ligesom Mekka, Medina og Al-Aqsa i Jerusalem, en vigtig del af muslimernes pilgrimsrejse.

Saltvandssø

Larnakas saltvandssø er et af de vigtigste habitater for vandfugle i Europa. Store flokke af flamingoer, vildænder og andre vand- og kystfugle søger tilflugt her om vinteren, når de flyver sydpå. Arkæologiske fund viser, at området omkring saltvandssøen og den nærliggende moske har været beboet siden den yngre stenalder. Der er blevet oprettet en natursti langs søens bredder, som forbinder området med Afroditens kulturrute.

Aggeloktisti-kirken

Landsbyen Kiti, 7 km vest for Larnaka. Aggeloktisti betyder "bygget af engle". Denne byzantinske kirke fra det 11. århundrede blev opført på ruinerne af en tidlig kristen basilika. Den oprindelige apsis (korrunding) overlevede sammen med et af de smukkeste byzantinske kunstværker: En sjælden mosaik fra det 6. århundrede af Jomfru Maria og Jesusbarnet mellem to ærkeengle, som let kan måle sig med mosaikkerne i Ravenna.

"Til Larnaka gennem et uførligt landskab, som minder en om Platons guds geometri: lave bakker, nærmest fuldkomne koner med flade toppe, der bringer mindelser om de euklidiske genstande, man ser i atelierer. Vinderosion? Men båndet af geometriske høje synes menneskeskabt. Og så dalene, som vrimer med bredhalede får, frodige parceller og her og der en kamelkaravane og et palmetræ. En besynderlig blanding af smagsindtryk, Biblen, Anatolien og Grækenland."

~ Lawrence Durrell, Bitter frugt

Chapelle Royale

Landsbyen Pyrga, 35 km syd for Lefkosia, 32 km fra Larnaka. Kongekapellet er bygget af kong Jakob af Lusignan-slægten i 1421, og her kan man blandt andet se et vægmaleri af kongen og hans kone, Charlotte de Bourbon.

Stavrovouni-klosteret

9 km fra vejen mellem Lefkosia og Lemesos, 40 km fra Larnaka. Stavrovouni betyder korsets bjerg, og klosteret ligger på en nøgen bjergtinde. Det siges, at klosteret blev grundlagt i det 4. århundrede af Skt. Helena, mor til Konstantin den Store, som efterlod et stykke af det hellige kors i klosteret. Kvinder er forment adgang til klosteret, men mandlige gæster er velkommen i dagtimerne. Den 14. september afholdes der en imponerende ceremoni og festlighed på korsrejselsens dag. Herfra kommer man let til Agia Varvara/Skt. Barbara-klosteret for foden af Stavrovouni-bakken. Munkene i klosteret er kendt for at være dygtige til at male ikoner.

Stenalderbopladsen Choirokoitia

48 km syd for Lefkosia, et stykke fra vejen mellem Lefkosia og Lemesos og 32 km fra Larnaka. Boplads fra den yngre stenalder dateret til år 7000 f.v.t.. Udgravninger har afsløret en af verdens mest betydningsfulde boplads fra den yngre stenalder. Her er både en forsvarsmur, runde huse, grave og et væld af stenredskaber.

Kalavastos-Tenta

40 km fra Larnaka, 2,5 km fra vejen mellem Lefkosia og Lemesos. Tenta er en af Cyperns vigtigste boplads fra den yngre stenalder og ligger tæt på landsbyen Kalavastos.

Lefkara

8 km fra Skarinou, et stykke fra vejen mellem Lefkosia og Lemesos, 40 km fra Larnaka. En pittoresk landsby, som er kendt for sine lokale kniplinger, de såkaldte 'lefkartika', og sølvmedekunst. Den smukke Patsalos' villa og Lefkaras kniplinge- og sølvtøjsmuseum. Archangelos Michail-kirken i Kato Lefkara har kuppel og en enkelt midtergang samt vægmalerier fra slutningen af det 12. århundrede. Ved Pano Lefkara ligger Hellig Kors Kirke med smukke artefakter fra det 13. og 18. århundrede. Lefkara-kniplinger (lefkartika) blev i 2009 føjet til UNESCOs repræsentative liste over verdens immaterielle kulturarv.

Agios Minas-klosteret

I nærheden af Lefkara. Dette kloster fra det 15. århundrede med en kirke i midten er hjemsted for et relativt lille antal nonner, som ud over at udføre deres religiøse riter også maler ikoner.

PAFOS

De gamle skikke og traditioner lever i bedste velgående i Afrodites egen by

Træd ind i en helt anden verden, hvor gudebilleder og templer, grave og gudinder er en uadskillelig del af hverdagen. Pafos er stedet, hvor Afrodite, kærlighedens og skønhedens gudinde i græsk mytologi, siges at være steget op af bølgerne, der skyller ind over kysten. Petra tou Romiou, eller Afrodites klippe, er en enorm sten, der står på det sted, hvor hun rejste sig fra havet. Pilgrimme fra hele den hellenske verden valfartede til hendes fødested. Ved vejens ende efter Polis og Latsi ligger Afrodites bade, hvor man i sin tid kunne bade udendørs i dramatiske omgivelser.

Afrodites tilstedeværelse synes også at have tiltrukket andre guddomme og mægtige dødelige. Ved udgravninger har man fundet utrolige mosaikker fra det 3. til 5. århundrede i Dionysos', Orfeus' og Aions hus samt i Theseus villa, som har været begravet i århundreder og er bemærkelsesværdigt intakt. De yndefulde linjer og afdæmpede farver kan inspirere og imponere enhver beskuer. I denne region ligger også en koncertbygning i sten (odeon), der ligesom i oldtiden anvendes til udendørskoncerter.

I Pafos-regionen gør man løbende arkæologiske fund, der tjener som brikker i puslespillet over de mange civilisationer, der har sat deres spor på Cypern. På det lokale arkæologiske museum kan du se nogle af de mange artefakter og mesterværker, som man har fundet i området.

Senere perioder i historien har også sat sine spor. Kongernes grave i Kato Pafos er en enorm labyrintisk konstruktion hugget direkte ind i klippen, og i disse gravkamre blev det ptolemæiske dynastis adelsmænd stedt til hvile. Lige i nærheden står den stenstøtte, som Skt. Paulus efter sigende blev bundet til og pisket for at forkynde kristendommen. Chrysorrogiatissa-klosteret blev grundlagt i det 12. århundrede og er viet til "vor frue af det gyldne granatæble". I Agios Neofytos-klosteret lige ved siden af finder man nogle af verdens smukkeste byzantinske kalkmalerier og ikoner samt et spændende byzantinsk museum.

Få noget læskende at drikke, en kop dampende cypriotisk kaffe eller en portion nyfanget fisk på en af de mange tavernaer i Pafos' idylliske havn. I byen og det omkringliggende område er der hoteller, der passer til enhver smag og ethvert budget, så du kan finde en god base for din udforskning af denne spændende region.

PAFOS I KORTE TRÆK: interessante steder

Pafos' arkæologisk museum

Griva Digeni 43. En spændende samling af cypritiske antikviteter fra den yngre stenalder til det 18. århundrede.

Etnografisk museum

Exo Vrysis 1. Fra den yngre stenalder til nutiden.

Agia Solomoni-kirken

Kato Pafos, Leoforos Agiou Pavlou. Oprindeligt en kristen katakombe, hvor man stadig kan se kalkmalerierne fra det 12. århundrede. Et helligt træ uden for kirken siges at kunne helbrede de syge.

KATO PAFOS ARCHAEOLOGICAL PARK

Kato Pafos, tæt på havnen. I Kafo Pafos-udgravningen er der monumenter fra grundlæggelsen i det 4. århundrede f.v.t. og frem til middelalderen, mens de fleste levn er fra romertiden. Fire romerske villaers pragtfulde mosaikgulve udgør det imponerende midtpunkt for områdets fund. Komplekset indeholder flere andre vigtige monumenter som et tempel dedikeret til Asklepios (et 'Asklepeion'), et koncerthus (odeon), en åben plads (agora), fortet Saranta Kolones (de fyrrer søjler), Limeniotissa-ruinerne af en tidlig kristen basilika og Kongernes grave.

Pafos-mosaikkerne

Dionysos', Theseus', Aions og Orfeus' hus. Mosaikgulvene i disse huse er fra det 2. til det 5. århundrede e.v.t. Det første hus blev opdaget ved et tilfælde af en bonde i 1962. Villaerne tilhørte adelsmænd, og mosaikkerne anses for at være de smukkeste i det østlige Middelhavsområde. De afbilder scener fra den græske mytologi og betragtes som mesterværker inden for mosaikkunst. Nogle af mosaikkerne i Dionysus' hus afbilder vinens gud, mens man på mosaikkerne i Theseus' hus ser helten fra den græske mytologi hæve sin kølle mod Minotaurus.

Kongernes grave

Kato Pafos. Disse underjordiske grave fra det 4. århundrede f.v.t. er hugget ind i klipperne, og nogle er udsmykket med doriske søjler. Stedets navn stammer fra søjlernes pragt.

Pafos Odeon

Kato Pafos. Et koncerthus fra det 2. århundrede. Anvendes om sommeren til musik og skuespil. I nærheden ligger ruinerne af de gamle bymure, og den romerske åbne plads omkranser området.

Saranta Kolones

Kato Pafos, tæt på havnen. Bygget af Lusignan-slægten i det 13. århundrede på ruinerne af et byzantinsk slot. Det blev ødelagt af et jordskælv i 1222.

Pafos' middelalderfort

Havnen i Kato Pafos. Et byzantinsk fort. Genopbygget af Lusignan-slægten, afviklet af venetianerne i 1570 og genopbygget endnu en

gang i det 16. århundrede.

Panagia Chrysopolitissa

Kirke/Skt. Paulus søjle Kato Pafos Bygget i det 13. århundrede på ruinerne af den største tidlige byzantinske basilika på øen. Se Skt. Paulus' søjle, hvor apostlen efter sigende blev pisket, inden den romerske statholder Sergius Paulus konverterede til kristendommen.

Pafos' kunstgalleri

Gladstonos 7. Kunstgalleriet udstiller værker af lokale kunstnere.

OMKRING PAFOS

Museet for folkekunst i Geroskipou

Landsbyen Geroskipou, 3 km øst for Pafos. Opkaldt efter Afrodites hellige have. Folkekunst og kunsthåndværk udstilles i det smukke "Hadji-Smith-hus".

Byzantinsk museum

Geroskipou-pladsen. Ikoner fra det 7. til det 18. århundrede.

Agia Paraskevi-kirken

Landsbyen Geroskipou, 3 km øst for Pafos. Byzantinsk kirke. En basilika med fem kupler, der danner et kors, og smukke vægmalerier fra det 15. århundrede.

Afrodites helligdom, Palaipafos' museum

Landsbyen Kouklia, 14 km øst for Pafos et stykke fra vejen mellem Lemesos og Pafos. Palaipafos (det gamle Pafos) var en populær destination for pilgrimme i det gamle Grækenland. Her stod Afrodites helligdom, der stammer fra det 12. århundrede f.v.t.

Petra Tou Romiou (Afrodites klippe)

Afrodites fødested. 25 km øst for Pafos. Ifølge legenden steg kærlighedens og skønhedens gudinde op af bølgerne på dette guddommeligt smukke sted. Det græske navn Petra tou Romiou betyder "grækernes klippe".

Lempa-udgravningen

5 km fra Pafos. I Lempa har udgravningen af landsbyen afsløret en vigtig boplads fra kobberalderen. Tæt på området har man opført kopier af to af de udgravede huse.

Landsbyen Pegeia

Agios Georgios-basilikaen og springvandene i Pegeia. Landsbyen Pegeia, 19 km nordvest for Pafos. 4,5 km fra landsbyen ligger ruinerne af to tidlige kristne basilikaer med mosaikgulve. Landsbyen Pegeia er kendt for sine springvand og sit stenbelagte torv.

Agios Neofytos-klosteret

9 km nord for Pafos. Grundlagt i slutningen af det 12. århundrede af den cypritiske eremit og forfatter Neofytos. Stedets 'egkleistra', et aflukke indhugget i bjerget, indeholder nogle af de smukkeste byzantinske kalkmalerier fra det 12. til det 15. århundrede. I klosterkirken finder man et spændende kirkemuseum.

Chrysorrogiatissa-klosteret

40 km nordøst for Pafos. Klosteret, som oprindeligt blev grundlagt i det 12. århundrede, er viet til "vor frue af det gyldne granatæble". Dets nuværende form er fra 1770, og klosteret har en samling af vigtige ikoner og skatte.

Landsbyen Pano Panagia

I det vestlige Troodos, 1,5 km fra Chrysorrogiatissa-klosteret. Fødestedet for ærkebiskop Makarios 3., som blev Cyperns første præsident. Huset, hvor han blev født, er blevet ombygget til et museum.

Polis

37 km nord for Pafos. Polis tis Chrysochou ligger på det sted, hvor bystaten Marion lå i oldtiden. Det skønne klima, sandstrandene med krystalklart vand og den betagende udsigt har gjort dette område til et populært sted for resorts.

Marion-Arsinoes arkæologiske museum

Museet har en spændende samling antikviteter, som blev fundet i det område, hvor bystaten Marion-Arsinoe i sin tid lå. Museet er et stop på Afrodites kulturrute.

Afrodites bade

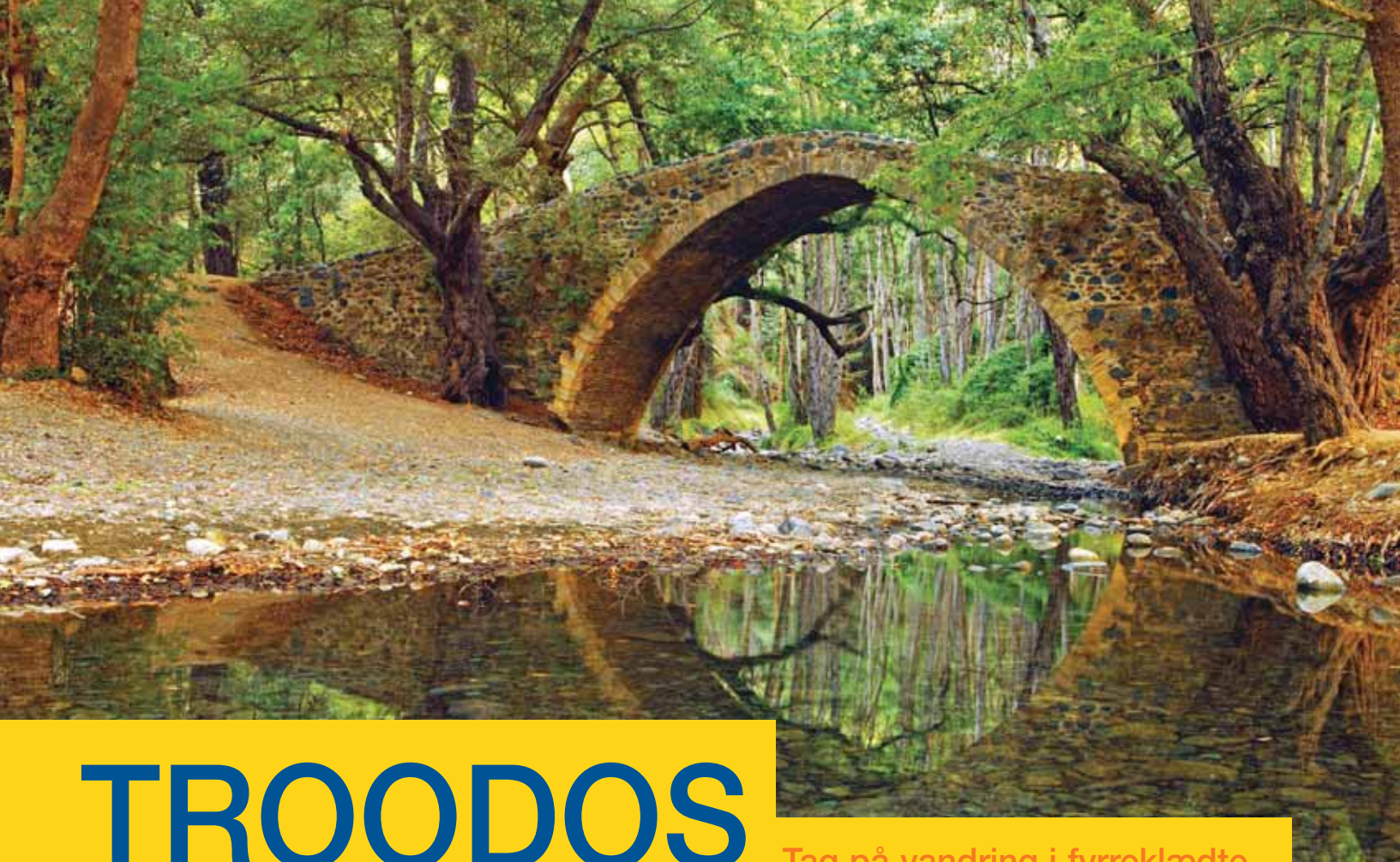
Akamas-halvøen, tæt på Polis, 48 km nord for Pafos. Det siges, at gudinden Afrodite tog sine skønhedsbade i et bassin formet af en naturlig grotte i skyggen af et figentræ, som man stadig kan besøge. Her mødte hun for første gang sin elskede Adonis. Fra naturstierne på Akamas har man en uforlignelig udsigt over de uspolerede landskaber.

Museum for mykenernes kolonisering af Cypern

Maa-Paleokastro Coral Bay-området.

"Sølvadgangene og sølppgangene på Cypern er uforglemmelige – endnu smukkere end dem på Rhodos, som jeg ellers troede var unikke i deres langsomme, majestætiske størrelse.

~ Lawrence Durrell, Bitter frugt

TROODOS

Tag på vandring i fyrreklædte

skove, hvor du kan udforske byzantinske kirker og billedskønne landsbyer

Troodos-regionens kraftige cedertræer, fyrreskove og solbeskinnede skrånninger rejser sig som en uventet kontrast til Middelhavets turkisblå bølger blot en times kørsel fra kysten. Halvvejs mellem byerne Lefkosia og Lemesos, halvvejs mellem himmel og hav, udgør Troodos-bjergene med deres højde på op til 1.952 meter et kontrapunkt til resten af øen.

Bjergresorter i Troodos, Kakopetria, Platres og Agros er forbundet af et netværk af stier, som er en fryd for alt fra mountainbikere og vandrere til fuglekiggere og botanister. Der er skilte med information om flora og fauna, som kun findes på Cypern. Gennem cedertræernes tætte løvhæng kan du skimte det blå hav. Flokke af bjergfår af arterne muflon og agrino passerer forbi i ro og mag – så tæt på, at du kan røre ved dem. Den friske bjergluft er fyldt med duften af aromatiske planter og buske og så naturligvis fyrretræerne, som er overalt omkring dig. Det er et naturreservat i landets hjerte, hvor den vilde skønhed synes at kunne bevares for altid.

I hver eneste landsby på din vej vil folk med glæde tilbyde dig en lokal specialitet, som kan være alt fra bjerggedeost til friske kirsebær eller rosenvand. Og eftersom du jo stadig befinder dig på Cypern, venter historien og kulturen altid lige om hjørnet. Ti af Troodos' fantastiske maalede byzantinske kirker er opført på UNESCOs Verdensarvsliste. Klostrene Kykko og Machairas er berømte for deres ikoner, malerier og inspirerende arkitektur og er bestemt også et besøg værd.

TROODOS I KORTE TRÆK: Interessante steder

Troodos' miljøinformationscenter
Troodos' besøgscenter ligger 200 meter vest for Troodos-pladsen (Plateia). Besøgscentret er det første af sin slags på Cypern og tilbyder information om Troodos' nationalpark.

Troodos' geopark

Troodos' geoparks besøgscenter ligger i den gamle asbestmine (Amiantos-minen), som er et område med en enorm historisk betydning, hvor der nu ligger en fantastisk botanisk have med information om områdets flora, en frøbanc med sorter, som er hjemmehørende på øen og masser af levn fra fortidens minedrift og det samfund, som engang har blomstret her.

Cyperns jernbanemuseum

Jernbanemuseet ligger i en gammel stationsbygning tæt på landsbyen Evrychou i Troodos-bjergene. På museet kan man se originale dokumenter, tegninger, fotografier og forskellige genstande fra Cyperns jernbaner.

Platres-resortet

Landsbyen Platres er det største og flotteste bjergresort i Lemesos-distriktet – et skønt udflytningsskøj og et dejligt sted at slippe væk fra den voldsomme varme om sommeren.

Byzantinske kirker på UNESCOs Verdensarvsliste

Stavros tou Agiasmati

Landsbyen Platanistasa, 15 km fra Agros, 30 km fra vejen mellem Lefkosia og Astromeritis. En kirke fra det 15. århundrede cirka 3 km uden for denne charmerende gamle by, hvor man finder de mest komplette vægmalerier fra den anden halvdel af det 15. århundrede på Cypern.

Panagia tou Araka

Landsbyen Lagoudera ligger 15 km fra Agros eller et stykke fra vejen mellem Kakopetria, Troodos og Lemesos (Karvounas-korsvejen). Kirken fra det 12. århundrede har smukke kalkmalerier og ligger lige uden for byen. Sammen med Asinou-kirken og Agios Nikolaos tis Stegis betragtes den som en af Cyperns vigtigste byzantinske kirker.

Agios Nikolaos tis Stegis

Landsbyen Kakopetria. Agios Nikolaos tis Stegis-kirken ligger cirka 5 km nord for byen. Den er helt dækket af vægmalerier fra det 11. til det 17. århundrede og betragtes som en af de mest interessante byzantinske kirker på øen.

Timios Stavros

Landsbyen Pelendri, 3 km under Kato

Amiantos, et stykke fra vejen mellem Karvouna og Lemesos, 32 km fra Lemesos. Tilhørte tidligere Jean De Lusignan, søn af den cypriske kong Hugo 4. af Lusignan-slægten. Her er to interessante kirker: Timiou Stavrou (det hellige kors) fra det 14. århundrede, som har smukke vægmalerier, og Panagia Katholiki i byens centrum.

Asinou-kirken

5 km fra landsbyen Nikitari et stykke fra vejen mellem Lefkosia og Troodos, cirka 20 km nord for Kakopetria. En kirke viet til Jomfru Maria fra starten af det 12. århundrede med kalkmalerier fra det 12. århundrede og senere, der betragtes som nogle af de smukkeste eksempler på byzantinske vægmalerier på øen.

Agios Ioannis Lampadistis-kirken

Landsbyen Kalopanagiotis. Byen er berømt for sine svovlkilder og kirken Agios Ioannis Lampadistis, som har fantastiske kalkmalerier fra det 13. og 15. århundrede. Det er et kompleks bestående af to kirker og et kapel. En af dalens største religiøse festivaler afholdes her i byen på Johannes døberens dag den 4. oktober.

Panagia tou Moutoulla

er bevaret i Moutoulla.

Mindre end en kilometer længere oppe ad vejen ligger landsbyen Moutoulla med sin lille kirke Panagia tou Moutoulla fra det 13. århundrede, som har et af de tidligste eksempler på et skrånende trætag og kalkmalerier helt tilbage fra 1280. Besøgende kan få nøglen til kapellet i nabohuset. Traditionen med at lave trækar med udskæring

Archangelos Michail, landsbyen Pedoulas

Den malede kirke Archangelos Michail i den nedre del

af byen stammer helt tilbage fra 1474.

Panagia Podithou, landsbyen Galata

Kirken Panagia Podithou tilhørte engang et kloster. Den blev opført i 1502, og malerierne er i italiensk-byzantinsk stil.

Metamorfosis tou Sotiros-kirken (frelserens forvandlings kirke)

Kirken er fra starten af det 16. århundrede og ligger på en bakke med udsyn over byen. Indvendigt er den udsmykket med nogle af de mest fuldendte vægmalerier fra den post-byzantinske periode.

Kykko-klosteret med museum

20 km vest for landsbyen Pedoulas. Det rigeste og mest berømte kloster på Cypern. Det blev grundlagt i år 1100 og er viet til Jomfru Maria og er i besiddelse af et af kun tre overlevende ikoner, der kan tilskrives Skt. Lukas. Museet er en del af klosteret og huser en uvurderlig samling af ikoner, manuskripter og cypriske antikviteter. Klosteret og museet har åbent hver dag.

Landsbyen Omodos

11 km sydvest for Platres. En vinproducerende by, som engang tilhørte Sir John De Brie, prins af Galilæa, og på hvis stenbelagte torv man finder klosteret Stavros (det hellige kors).

Landsbyen Foini

Landsbyen ligger 44 kilometer nordvest for byen Limassol. Den er berømt for sit lertøj og den søde spise 'loukoumi'. Her kan besøgende se den private lertøjssamling Pilavakeion. De statsejede skove i Troodos og Pafos udgør en stor del af dette administrative område.

Landsbyen Koilani

1,5 km sydvest for Pera Pedi, et stykke fra vejen mellem Lemesos og Troodos. En charmerende, vinproducerende by med kirken Agia Mavri, som har en enkelt midtergang, hvilket er typisk for det 12. århundrede.

Landsbyen Agros

Agros ligger midt i Pitsilia-regionen i en smuk dal med et tørt klima og kølige kilder. Byen er også kendt for sine traditionelle produkter som aromatisk rosenvand, 'hiromeri' (røget skinke), 'loukanika' (røget krydret pølse) og 'lountza' (røget svinekam).

*I Platres holder nattergalene dig vågen.
Grådkvalte fugl på sulbeskinnede Cypern,
som i sit væsen minder mig om mit hjemland,
jeg lod mig rive med af denne fabel,
hvis det er sandt, at det er en fabel,
hvis det er sandt, at mennesket ikke igen vil
lade sig forføre af gudernes falskhed;
hvis det er sandt*

*~ fra 'Helen' af Giorgos Seferts,
vinder af nobelprisen i litteratur*

AMMOCHOSTOS

Nyd det azurblå vand og de lækre sandstrande på Cyperns sydøstlige kyst

Med sine fantastiske gyldne strande og lækre hoteller tiltrækker regionen Ammochostos (Famagusta) solhungrende gæster fra hele verden. Denne del af øen er dog også Cyperns spisekammer, hvor traditionelle vindmøller og moderne akvædukter sikrer vandforsyningen til den frugtbare røde jord.

Agia Napa, som før i tiden var en lille fiskerby, er i dag et af de mest livlige resorts i Middelhavet. Historiske seværdigheder som et venetiansk kloster fra det 16. århundrede giver karakter til en by, som ellers er bedst kendt for sine farvestrålende butikker, tavernaer og natklubber. Et andet omdrejningspunkt er den halvmåneformede havn med sit mylder af farvestrålende fiskerbåde. Dagens fangst bliver til aftenens middag på de populære restauranter i nærheden.

Livet i dette sydøstlige hjørne af Cypern kredser om havet, hvor man kan prøve vandsport af enhver tænkelig art – fra dykning til vandski og paragliding.

Udforsk den forrevne kyststrækning mod Cape Greko og dens perlerække af rolige, sandfyldte bugter, og bliv hængende for at nyde en ubeskriveligt smuk solnedgang. Eller kør nordpå mod kurvefletterne i Liopetri, og tag et stop i Sotira for at se landsbyens smukke kirker fra det 15. og 16. århundrede.

Østpå, mod Protaras, ligger endnu flere skønne strande og bader sig under solens stråler, og lidt længere inde i landet finder du byen Paralimni med hvidvaskede huse og udendørs tavernaer, som er kendt for deres lækre grillede fisk. Du skal ikke mere end nogle få kilometer væk fra de mest moderne resorts, før du føler dig hensat til en svunden tid.

AMMOCHOSTOS (FAMAGUSTA)-REGIONEN I KORTE TRÆK: (PROTARAS – AGIA NAPA) Interessante steder

Agia Napa

Oprindeligt en fiskerby, men nu et stort turistresort. Midt i byen står et charmerende middelalderkloster, som er viet til "vor frue af skovene". Klosterets kirke fra det 16. århundrede ligger delvist under jorden, hugget ind i klippen. Platantræet foran dets sydlige port siges at være over 600 år gammelt. Du kan også besøge museet Thalassa.

1. Agia Napa-klosteret

Midt i Agia Napa, omkranset af en høj mur, står et imponerende middelalderkloster, som er viet til "vor frue af skovene". Klosteret ligger delvist under jorden og er hugget ind i klippen. Foran den sydlige port vokser et platantræ, som menes at være over 600 år gammelt.

2. "Thalassa"-museet i Agia Napa

Thalassa-museets hovedformål er at præsentere de besøgende for havets indvirkning på og betydning for Cyperns historie. Udstillingerne på museet spænder kronologisk fra forhistoriske over historiske tider og op til nutiden.

3. Agia Napa-akvædukten blev opført af romerne og blev senere bygget om af frankerne. Dens primære formål var at føre vand fra forskellige kilder til det lokale kloster.

4. Makronisos-udgravningen

Makronisos-udgravningen er en gravplads fra den hellenistiske periode og romertiden, som består af 19 underjordiske grave.

Agia Napas skulpturpark

Park med middelhavsplanter, kaktusser og sukkulenter. Skulpturparken og kaktusparken ligger side om side i krydset mellem Cape Greko og Kryou Nerou og er det perfekte sted til en gåtur i smukke omgivelser med en fantastisk panoramaudsigt. Skulpturparken består af en stor samling værker af mere end 50 kunstnere fra hele verden.

Paralimni

Efter Tyrkiets militære besættelse af Ammochostos i 1974 har denne lille by været distriktets administrative centrum. Byens hvælvede kirke er viet til Jomfru Maria (Panagia), har dobbelt midtergang og er udsmykket med usædvanlige porcelænsfliser fra det 18. århundrede. I kirken, hvoraf visse dele stammer helt tilbage fra det 13.

århundrede, er der et lille kirkemuseum.

Landsbyen Deryneia

Byen har tre interessante kirker fra det 15. og 17. århundrede. Herfra kan man se over til "spøgelsesbyen" Ammochostos, som nu er besat af tyrkiske styrker.

Landsbyen Sotira

Her finder du den delvist ødelagte kirke Agios Marnas, som blev opført i det 12. århundrede og genopbygget i det 16. århundrede. De fleste af de overlevende kalkmalerier er fra den tid. Cirka 15 km mod vest ligger kirken Agios Georgios, som er en tidlig kristen basilika.

Landsbyen Frenaros

Frenaros har sine egne små, byzantinske kirker. To af disse, Agios Andronikos og Archangelos Michail, er fra det 12. århundrede. I kirken Agia Marina er der nogle interessante kalkmalerier skabt af forskellige kunstnere.

Landsbyen Liopetri

I byen ligger en kirke fra det 16. århundrede, som er viet til Jomfru Maria, samt kirken Agios Andronikos fra det 15. århundrede, som ud over vægmalerier også har en ottekantede kuppel. I Liopetri laver man stadig kurve på traditionel vis.

Potamos Liopetriou

Et idyllisk fiskerleje. I nærheden ligger ruinerne af et venetiansk vagttårn. Den franske digter Arthur

Rimbaud arbejdede i dette område i 1880'erne.

Landsbyen Avgorou

I Avgorou er der mange byzantinske og post-byzantinske kirker. Hovedkirken er viet til Skt. Peter og Skt. Paulus. Inde i kirken er der to dobbeltfløjede ikoner fra det 17. århundrede. I byen finder man også kapellet Agios Georgios og kirken Agios Georgios Terrachotis.

1. Kirkemuseum

Landsbyen Avgorou. Et gammelt hotel er blevet bygget om til et museum, som huser en lille, men vigtig samling af kirkelige artefakter og ikoner, blandt andet et ikon af Jesus fra det 15. århundrede.

2. Etnografisk museum

Avgorou etnografiske museum har til huse i en gammel, toetagers bygning. Her kan man se, hvordan man levede før i tiden.

Landsbyen Xylofagou

Byens kirke Agios Georgios blev opført og udsmykket i slutningen af det 15. århundrede. I 1770 blev der bygget en ny ikonostas (billedvæg), og endnu senere blev kirken omdannet til et kloster. 'Forkyndelsen' og 'Jesu fødsel' er to af kirkens vigtigste vægmalerier.

Cape Grekos nationalpark

Det siges, at der engang lå et tempel viet til Afrodite i området. Cape Grekos nationalpark er et område med en unik naturlig skønhed, hvor man kan beundre de fantastiske klippeformationer. De lokale naturstier forbinder området med Afrodites kulturrute.

"... på Cypern snublede jeg over langt flere af disse ekkoer fra glemte historiske øjeblikke, som kan kaste lys over nutiden. Indtrængere som Haroun al Rashid, Alexander, Coeur de Lion: Kvinder som Catherine Cornaro og Helena Paleologus ... en sammenstrømning af skæbner, som har berørt og besjælet historien på en lille ø i den østlige del af Levanten og givet den betydning og dybde

~ Lawrence Durrell, Bitter frugt

CYPERN

PLANLÆG DIT BESØG

Besøg øen som en destination i sig selv ... eller som en spændende afstikker

Uanset om du skal tilbringe en uge eller mere på Cypern eller kun nogle få dage, har du et væld af muligheder. Øen har en lang og broget historie, men den er meget kompakt og derfor nem at udforske. Du kan planlægge en rute, hvor du får størst mulig geografisk variation. For eksempel fra Larnaka i øst til Pafos i vest via hovedstaden Lefkosia (Nicosia) midt på øen med en afstikker til Troodos-bjergene undervejs (tre til fem dage). Eller hold dig til kysten, fra strandene ved Agia Napa og Pafos og hele vejen til den forrevne Akamas-halvø via Lemesos (Limassol) med et stop i det ældgamle Kourion og måske også i Troodos' forbjerge, hvor det vrirler med vingårde (fire til syv dage). Eller følg et tema, for eksempel natur (vandring og naturstier), antikken, strande, i Afrodites fodspor og meget mere. Her hvor mange civilisationer mødes, fører alle veje til nye opdagelser.

Et eksempel:

DAG 1 – LEFKOSIA (NICOSIA)

Om morgenen et besøg på Cyperns center for kunsthåndværk efterfulgt af et besøg på Cyperns arkæologiske museum, det byzantinske museum, kunstgallerier og Johannes Døberens katedral. Frokost i Laiki Geitonia, som er en restaureret bydel med caféer, tavernaer, souvenirbutikker og kunstgallerier. Om eftermiddagen et besøg på det etnologiske museum i Hadjigeorgakis Kornesios' palæ og Leventis Municipal Museum of Nicosia.

DAG 2 – LEMESOS (LIMASSOL)

Om morgenen en tur til Kolossi-fæstningen, som er bygget i det 13. århundrede, den vigtige bystat Kourion og Apollons Ylatis' helligdom. Om eftermiddagen går turen til Lemesos' middelalderstot og de ældgamle Amathous-ruiner.

DAG 3 – PAFOS

I udkanten af Pafos er det tid til at opleve Afrodites fødested, Petra tou Romiou. I byen Pafos ser i Kongernes grave og Pafos' arkæologiske park, herunder mosaikkerne i Aions, Dionysos' og Theseus' hus. Frokost i havnen i Pafos efterfulgt af en tur til Pafos-slottet og Skt. Paulus' søjle. Hele byen Pafos er opført på UNESCOs Verdensarvsliste.

DAG 4 – PAFOS

Start dagen med et besøg i Agios Neophytos-klosteret og Agios Georgios i Pegeia for at se havgrotterne. Fortsæt til landsbyen Latsi, og nyd en lækker frokost med frisk fisk på en af restauranterne ud til havet. Om eftermiddagen går turen til Afrodites bade efterfulgt af en vandretur ad en af naturstierne til Akamas-halvøen.

DAG 5 – LARNAKA

Start dagen med at besøge Lazarus-kirken, Pierides Museum og den gamle bystat Kition. Frokost på palmepromenaden. Om eftermiddagen går turen til Choirokitia-udgravningen, som er opført på UNESCOs Verdensarvsliste, og landsbyen Lefkara, som er berømt for sine kniplinger.

DAG 6 – TROODOS-BJERGENE

Besøg Kykko-klosteret, som er et af de rigeste klostre på øen, og deres kirkehistoriske museum. Frokost i landsbyen Pedoulas efterfulgt af et besøg i en af de ti byzantinske kirker på UNESCOs Verdensarvsliste, Archangel Michail. Om eftermiddagen går turen til en anden vigtig byzantinsk kirke på UNESCOs Verdensarvsliste, Agios Nikolaos tis Stegis i landsbyen Kakopetria, efterfulgt af en gåtur i den gamle bydel.

DAG 7 – AMMOCHOSTOS-OMRÅDET

Besøg havmuseet Thalassa og Agia Napa-klosteret. Om eftermiddagen kan du tage en dukkert i det krystallklare vand ved Agia Napa og Paralimni. Senere kan du udforske en af vandreruterne på Cape Gkreko.

ANDRE MULIGHEDER:

Landsbyen Omodos: I Stavros-klosteret kan man se gamle ikoner, fantastisk billedskærerkunst og spændende kirkehistoriske genstande samt et lille museum viet til frihedskampen.

Landsbyen Fikardou i Lefkosia-distriktet:

Hele landsbyen er blevet udnævnt som et oldtidsmonument med det formål at bevare bygningerne fra det 18. århundrede, som er blevet belønnet med en Europa Nostra-pris.

Cypern udforskes nemmest i bil. Et glimrende netværk af veje gør det nemt og hurtigt at køre mellem byerne. Her er nogle tematiske ruter, som kan hjælpe dig med at udforske øen.

Mærk historiens vingesus

Cypern er en østat med en lang tradition for myter og legender, hvor fortidens historie og kultur konstant gør sig bemærket i omgivelser, der er unikke for Middelhavsområdet. Her værdsætter man fortiden, men lever i nuet, hvilket står lysende klart, så snart man oplever denne skønne blanding af oldtid og nutid. Fra det charmerende Larnaka, hvortil de fleste besøgende ankommer, over hovedstaden Lefkosia (Nicosia) midt på øen og de fantastiske strande i Lemesos (Limassol), Pafos og Ammochostos til ceder- og fyrreskovene i Troodos – hver enkelt region byder på sin egen unikke karakter. Kulturruterne, der er beskrevet herunder, er forslag til, hvordan du kan opleve Cypern. Du kan også se vores rejseeksempel på side 20 for at finde anbefalinger til, hvordan du kan opleve hele øen på syv dage.

Antikkens rute

Få et indblik i livet i stenalderen ved at besøge de gamle bopladser Tenta og Choירוκοitia, hvor du kan opleve de interessante runde hytter, som man har rekonstrueret. Gå gennem ruinerne af den gamle bystat Kition, som engang var en vigtig havneby og et vigtigt knudepunkt for øens kobberhandel. Lad dig henføre af den utrolige udsigt fra klipperne ved de to gamle bystater Amathous og Kourion, som i dag er naboer til den moderne by Lemesos. I Amathous har man fundet verdenshistoriens største stenvase, som i dag er udstillet på Louvre i Paris. Det spektakulære græsk-romerske teater ved Kourion anvendes stadig til forskellige forestillinger. Oplev Afrodites helligdom ved Kouklia, Kongernes grave og de utrolige mosaikker i Pafos, som alle er opført på UNESCOs Verdensarvsliste.

Den østlige rute

Udforsk det østlige hjørne af øen med udgangspunkt i Agia Napa, som er kendt for sine hvide sandstrande, eller Protaras med sine mange vindmøller. Kør gennem landbrugsområdet Kokkinochoria (den røde jords landsbyer) og byen Larnaka, hvor palmerne vajer langs havnefronten. Fortsæt gennem Meneou til Kiti, hvor du endelig skal huske at slå vejen forbi den byzantinske kirke Aggeloktisti samt Mazotos-museet og kamelparken. Nyd panoramaudsigten fra toppen af Stavrovouni, hvor der også ligger et gammelt kloster, og oplev de idylliske landsbyer i det bakkede landskab, især Lefkara, som er kendt for kniplinger og sølvtråd.

Naturruten

Cyperns natur er let tilgængelig året rundt takket være det behagelige klima, og du har rig mulighed for at komme ud og opleve naturen, kulturen og historien ved hjælp af de talrige skilte, der angiver ruter og naturstier. De mange afmærkede vandrestier fremhæver øens smukke landskab og umiskendelige Middelhavs-karakter. Fra stierne kan du opleve et skatkammer af flora og fauna i alverdens afskygninger, levnene fra øens minefortid og et væld af spændende monumenter.

Den byzantinske rute

Oplev Cyperns berømte malede kirker – ti byzantinske kirker er opført på UNESCOs Verdensarvsliste – og deres fantastiske stejle trætag, ikoner og kalkmalerier. Du finder dem i områderne Marathassa, Solea and Pitsillia i Troodos-bjergene, hvor de ofte ligger i smukke omgivelser blandt træerne og udgør et imponerende syn.

Afrodite-ruten

Følg i Afrodites fodspor – kærlighedens og skønhedens gudinde var Cyperns beskytter. Ruten fokuserer på de arkæologiske steder, der var dedikeret til Afrodites kult, herunder Palaipafos (Kouklia), Amathous og Kition. Stederne er forbundet til andre udgravninger og museer, hvor man kan se artefakter med relation til gudinden. Tag på en rejse gennem lag efter lag af historie, kultur og mytologi, og lær alt om hendes fødsel, mytologi, karakter, hendes kults ritualer og de planter og strandkaller, der associeres med Afrodite.

Den vestlige rute

Begiv dig gennem den uspolerede vestlige del af Cypern. På denne korte rute kommer du gennem området omkring Polis, som byder på traditionel arkitektur, langs en perlerække af strande til landsbyerne Pomos og dens fine fiskeskure og Pachyammos, hvor der ligger en vigtig kirke for pilgrimme. På tilbagevejen kører du gennem bjergene via Stavros tis Psokas, hvor du kan se muflonfår, og via Lysos og Peristerona, hvor der ligger et byzantinsk museum. Hvis man vil forlænge ruten, kan man tage den billedskønne vej tilbage til Pafos via cedertræsdalen, Kykkoklosteret, Platres og derefter ned gennem Diarizos-dalen.

CYPERN

FOR REJSENDE MED SÆRLIGE INTERESSER

“... den sande betydning af den cypriotiske gæstfrihed rummes i et enkelt ord, 'kopiaste', som betyder noget i retning af 'sæt dig og lad os dele'. Man kan dårligt gå forbi en café og hilse på nogen, der spiser eller drikker, uden at ordet omgående kommer en i møde som skudt ud af en kanon.”

~ Lawrence Durrell,
Bitter frugt

Cypern har været omdrejningspunkt for flere af oldtidens civilisationer og er berømt for sine mange udgravninger, ruiner og brogede historie. Men Cypern er mere og andet end bare kulturskatte. Øens smukke landskaber og solrige klima giver optimale betingelser for vandring, sportsaktiviteter, golf, cykling, fuglekigning og meget mere. Afrodites ø ligger midt i Middelhavets azurblå bølger og er klar til at tage imod dig med åbne arme, uanset om formålet med din rejse er udendørsaktiviteter, et mindeværdigt bryllup eller uforglemmelige hvedebrødsdage, konferencer eller møder i førsteklasses faciliteter.

Arkæologi

For arkæologiinteresserede er Cypern en udtømmelig kilde til begejstring. Øen er spækket med gamle græske og romerske ruiner samt arkæologiske steder, som kan spores helt tilbage til den yngre stenalder. Der er især mange fund fra bronzealderen, romertiden og den byzantinske periode.

Et af øens mest ikoniske arkæologiske steder er Kourion, som ligger på en bakketop vest for Lemesos (Limassol). Den blev grundlagt af akaier fra Argos i det græske Peleponnes i det 12. og 13. århundrede f.v.t. og blev en af de mest betydningsfulde bystater på Cypern. I den smukke vestlige del af Cypern ligger Pafos, som er opført på UNESCOs Verdensarvsliste på grund af Afrodites helligdom ved Kouklia (Palaipafos) og Nea Pafos. Pafos er et centralt område for oldtidens dyrkelse af Afrodite og udbredelsen af den tidlige kristendom. Her finder man også de utroligt velbevarede romerske mosaikker i Dionysos' hus, Theseus' villa og basilikaen Panagia Chrysopolitissa.

Familieaktiviteter

Uanset om man er et barn eller en barnlig voksen, byder Cypern på alle de nødvendige ingredienser til et smukt og spændende eventyr eller en fascinerende tidsrejse gennem 11.000 års historie og kultur!

Træd indenfor i et middelalderslot, og bliv klogere på det royale bryllup, der blev afholdt for flere hundrede år siden. Besøg en boplads fra den yngre stenalder, og find ud af, hvordan folk levede på den tid. Tag på vandring i skovene, og find skjulte vandfald.

Føler du dig modig? Er du eventyrlysten? Vil du prøve noget nyt? Så kast dig ud i en af de nervepirrende vandrutsjebaner i et af øens vandlande! Eller sus af sted med zipline mellem træerne i eventyrparken! Eller kør gokart! Vil du prøve noget ud over det sædvanlige? Rid en tur på æsel- eller kamelryg! Er du vild med dyr? Besøg en af vores zoologiske haver! Har du lyst til at være aktiv? Så venter golf-, minigolf- eller bowlingbanen på dig! Er du ikke så

gammel? Leg med mor og far på legepladsen!

Uanset hvor gammel du er, skal du nok få det sjovt på Cypern!

Bryllupper og bryllupsrejser

Det bliver mere og mere populært at holde bryllup i udlandet, og Cypern er blevet et af de mest populære steder i middelhavsområdet at sige ja til hinanden. Her er et væld af forskellige lokaliteter at vælge imellem – fra mageløse ceremonier ved havet til vielser i solnedgangen ved et lille kapel og fra resorthoteller til små byzantinske kirker.

Cypern er også en af de mest romantiske destinationer til en bryllupsrejse, og med 300 solskinsdage om året er der nærmest garanti for godt vejr. Rejs ind i landet, og gå på opdagelse blandt unikke attraktioner for både historie-, kultur- og naturskæner, eller tag den med ro i luksuriøse omgivelser på et af øens resorts ved havet.

Konferencer og firmarejser

Cypern er en populær møde- og konferencedestination. Mange af de større hoteller har conferencefaciliteter. Cyperns internationale conferencecenter i Lefkosia (Nicosia) er et af de bedste udrustede af sin slags i det østlige middelhavsområde og er designet til store møder og konferencer. Og som mødeplanlægger behøver du ikke at tilbringe mere end en enkelt dag på Cypern for at indse, hvor godt øen egner sig til en firmarejse.

Sport og fritid

Det varierede terræn og fremragende klima gør Cypern til en

drømmedestination for udøvelse af friluftsskaktiviteter, blandt andet mountainbiking, klatring og vandsport. Øen er fantastisk for cyklister, og du kan tage på opdagelse overalt fra de fyrreklædte jordveje i hjertet af Troodos-bjergene til de klippeklædte vidder på den frodige Akamas-halvø. Du kan svømme, cykle, vandre og udforske de smukke omgivelser i ro og mag.

Middelhavets klare vand gør desuden Cypern til det perfekte sted til vandsportsaktiviteter som sejlads, windsurfing, kiteboarding, snorkling, svømning og dykning.

Vil man vandre, finder man de bedste stier i Troodos-bjergene og på Akamas-halvøen, hvor de mest interessante ruter fører gennem naturreservater.

Golf

På Cypern er det perfekt golfvejr det meste af året, og her er masser af 18-hulsbaner, som alle udlejer golfudstyr. Der findes 12 golfbaner på Cypern (nogle med 18 huller og andre med 9): Aphrodite Hills Golf Club, Elea Golf Course i Secret Valley og Minthis Hills Golf Club i det idylliske område omkring et kloster fra det 12. århundrede er blot nogle få eksempler på, hvad Cypern har at byde på. Banerne har forskellige sværhedsgrader, så der er muligheder for spillere på alle niveauer. Læs mere på <https://www.cgf.org.cy/>.

MAD PÅ CYPERN

Når du smager de cypriotiske retter, vil du opleve en varieret og vidunderlig smagspalet, som gennem tiderne er blevet påvirket af græske, tyrkiske, levantinske og mange andre smagsløg. Det cypriotiske køkkens altoverskyggende kendetegn er dog 'meze', som er mange små, kunstfærdigt anrettede retter fra koupepia (fyldte vindrueblade) til musaka, salat med feta og oliven og meget mere. På nogle restauranter og tavernaer kan du vælge mellem meze med fisk og skaldyr eller meze med kød, og du kan vælge at få meze som forret efterfulgt af en hovedret med kød eller fisk.

Agte middelhavskost

Det lokale køkken i Cypern er baseret på klassiske elementer fra middelhavskysten, dvs. frisk frugt og grønt, olivenolie og ofte fisk og skaldyr. Vegetarisk meze findes i et utal af varianter fra 'elies tsakistes' (knuste grønne oliven med korianderfrø, citron og knust hvidløg) til 'kolokotes' (bagværk fyldt med rød græskar, rosiner og pilaf af knust hvide) og et væld af andre retter med enkelt tilberedte friske grøntsager som 'moungra' (syltet blomkål), syltede beder og ristede kartofler. De mest almindelige fisk er havaborre, brasen, multe med flere. Trænger man til et mere robust måltid, er de oplagte valg frisk musaka, 'stifado' (en fyldig gryderet med oksekød og løg) og den cypriotiske specialitet 'ofto kleftiko', som er lam bagt med middelhavskrydderurter i en forsejlet oven.

Halloumi er Cyperns nationalost og en hverdagsdelikatess. Det er en fast ost fremstillet af mælk fra får opfodet på timian, og den serveres ofte grillet, eftersom osten ikke smelter. Den serveres ofte på cypriotiske restauranter og oplever en stigende popularitet i udlandet. Selvom den er lækker i sig selv, serveres den ofte med grillete grøntsager eller friskskåret vandmelon.

Cypern er berømt for sine vindruer, og en af de bedste lokale desserter er frugt eller mandler i vindruessaft serveret med en kop cypriotisk kaffe. Men det kan nu også være svært at sige nej til en portion baklava eller dampende varme 'loukoumades' (små donuts overhældt med honningsirup).

Spise ude

Det typiske spisested er en lille bar med overkommelige priser, hvoraf de mest populære serverer lokale retter. Uanset om man befinder sig i en stor eller en lille by, vil et besøg på en taverna i græsk stil være garant for en aften med en fantastisk cypriotisk atmosfære, ofte med optræden og musik. Her er folk stolte over deres lokale traditioner, så selv på de mest populære resorts har du mulighed for at smage de lokale retter.

Der findes også et bredt udvalg af caféer og snackbarer, som serverer cypriotiske specialiteter, gyros (döner kebab) og favoritter som pizza og sandwich. Dagens vigtigste måltid, middagen, indtages som regel efter klokken 20. Ud over de traditionelle

tavernaer finder man også restauranter med mad fra hele verden.

Nattetilv og underholdning

For mange er en middag i byen på Cypern en spændende oplevelse, som kan byde på mange timers indtagelse af lækker mad og drikke, men nattelivet har meget mere at byde på, hvis man er i humør til det efter middagen. På mange hoteller er der cypriotiske musikere, som underholder de spisende hele aftenen, eller folkemusikafteiner med traditionel musik og dans, hvor gæsterne kan prøve kræfter med en lokal græsk dans. Det er nemmere, end man skulle tro! Resorts med natklubber, barer og pubber er nogle af de mest populære steder at gå i byen, men der findes også et væld af lokale alternativer. De fleste hoteller sælger også billetter til koncerter, danseforestillinger og andre kulturelle arrangementer. I de større byer er der teatre, som byder på både klassiske forestillinger og moderne skuespil, ofte i smukke, historiske omgivelser.

VIN PÅ CYPERN

Øen har en lang tradition for at brygge vin, som går helt tilbage til oldtidens Grækenland, romertiden og egyptiske tider, hvilket man kan fastslå takket være 6000 år gamle vinkrucker, som man har fundet i landsbyerne Pyrgos og Erimi i distriktet Lemesos (Limassol). Druesorterne på øen er nogle af de ældste i verden, og den søde dessertvin "Commandaria" er den ældste navngivne vin, der stadig produceres.

Vinruter

Der findes syv vinruter på øen: Akamas Laona, Vouni Panagias – Ambelitis, Pitsilia og vinbyerne i Lemesos (som samlet kaldes 'krasochoria', som netop betyder 'vinbyerne'). Alle disse producerer både rødvin og hvidvin.

De to primære lokale druesorter er Mavro (sort) og Xynisteri (hvid). Xynisteri er den mest udbredte hvide druesort, som bruges til lette vine med en bleg farve og et lavt alkoholindhold (11-11,5 vol.%). Mavro (rød) er en stor og saftig drue, som bruges til at producere vine med en let smag og en mat farve. Ved at blande Mavro og Xynisteri kan man fremstille Commandaria, og druerne bruges desuden til fremstillingen af Cyperns særlige spiritus, Zivania.

Af andre lokale druesorter kan nævnes Maratheftiko og Ofthalgo (rød), og derudover dyrkes der udenlandske varianter på øen, blandt andet Chardonnay, Muscat Alexandria, Palomino, Riesling, Sauvignon Blanc og Semillon (hvid) samt Alicante Bouschet, Cabernet Franc, Cabernet Sauvignon, Cinsaut, Grenache Noir, Mataro og Shiraz (rød).

Commandaria

Cypern kan med stolthed hævde at have den ældste vin i verden, som stadig produceres, nemlig den skønne dessertvin Commandaria. Helt tilbage til år 800 f.v.t findes der referencer til en vin, som blev kaldt 'Cyprian Nama' og menes at være Commandaria, inden den fik sit nuværende navn under korstogene i det 12. århundrede. Man mente, at vinen havde helbredende egenskaber, og den blev i vid udstrækning anvendt til at styrke sig på.

Richard Løvehjerte fejrede sin erobring af Cypern og sit ægteskab med Berengaria i Lemesos med Commandaria, som han udråbte til "kongernes vin og vinens konge". I 1192 solgte han øen til Johanneridderne og tempelridderne, som efterfølgende solgte den til Guy de Lusignan, men bevarede deres hovedkvarter ved Kolossi.

Commandaria blev hovedsageligt fremstillet i Kolossi, som var deres administrative centrum kaldet 'La Grande Commanderie', hvilket gav ophav til vinens navn. De tørrede druer presses, og afstrømningen opsamles og gæres i tanke eller enorme lertøjskrukker, som minder meget om dem, der blev anvendt før i tiden.

En rejse til Cypern er ikke komplet, hvis man ikke køber en flaske med hjem – ikke kun for at drikke den, men også for at tage en lille del af øens historie med sig.

Zivania

Øens nationaldrik har en alkoholprocent på 40-99 %, så det er ikke så sært, at Zivania også kaldes for 'ildvand'! Den stærke drik stammer fra det 14. århundrede, da øen var under venetiansk styre, og den laves stadig på samme traditionelle vis den dag i dag.

KULTUR-ARRANGEMENTER OG HELLIG-DAGS-

FØLGENDE DATOER ER HELLIGDAGE PÅ CYPERN:

1. januar	Nytårsdag
6. januar	Helligtrekongersdag
Februar/marts	Grøn mandag (50 dage inden den græsk-ortodokse påske)
25. marts	Grækenlands nationaldag
1. april	Cyperns nationaldag
April	Langfredag (Fredag inden den græsk-ortodokse påske)
April	Anden påskedag (Mandag efter den græsk-ortodokse påske)
1. maj	Arbejdernes kampdag
Maj/juni	Pinse/Kataklysmos (Syndflodsfestival)
15. august	Jomfru Maria Himmelfart
1. oktober	Cyperns uafhængighedsdag
28. oktober	Ochi-dagen (nej-dagen)
24. december	Juleaften
25. december	Juledag
26. december	Anden juledag

Et land med festivaler, folkeminder og højtideligholdelse

En lang og varieret historie har givet Cypern flere religiøse højtider og folkeminder, som stadig holdes i hævd den dag i dag. Her er en bred vifte af kulturelle begivenheder, som tilrejsende kan opleve – fra fejring af nationaldage til mindre festivaler, der afholdes i større og mindre byer over hele øen.

Hvis man vil fordybe sig i øens unikke middelhavskultur, er der et væld af muligheder fra operaforestillinger på et middelalderslot til koncerter i græsk-romerske teatre fra oldtiden.

De traditionelle religiøse højtider på Cypern falder sammen med dem, der fejres i Europa. På nytårsdag giver cypriterne som regel hinanden gaver og spiser den traditionelle nytårskage Vasiloptia. Helligtrekongersdag fejres i kystbyerne med en svømmekonkurrence, hvor vinderen er den, der bjærger et krucifiks, som kastes i havet for at helliggøre vandet. Under 'dimmelugen', den sidste uge i fasten inden påske, brænder man et billede af Judas og tildækker ikoner med et sort klæde. I maj indvarsler Anthestiria-blomsterfestivalerne forårets komme, og i september kan man opleve den årlige kunsthøjtide i Lefkosia (Nicosia).

Lemesos (Limassol) er hjemsted for en lang række karnevaler med tilhørende optog og maskeradeletter, som arrangeres i februar og marts, sommerens Ancient Greek Drama Festival, som tiltrækker musik-, danse- og teatergrupper fra hele verden, og vinfestivalen i september. I Pafos afholdes Pafos Aphrodite Festival i slutningen af august eller starten af september. Her samles operaelskere fra hele verden på middelalderslotspladsen for at nyde forestillinger i verdensklasse. Musikelskere vil også elske International Pharos Chamber Music Festival, som løber af stablen hvert år i Kouklia.

CYPERNS

OVERNATNINGSMULIGHEDER

HVOR SKAL MAN BO PÅ CYPERN?

Cypern byder på et væld af overnatningsmuligheder med stor variation, international standard og et unikt cypriotisk islæt. Det betyder, at uanset prisklasse, og uanset om du vælger hotel med henblik på forretninger, fornøjelser eller en kombination af disse, kan du forvente at få et værelse af høj kvalitet og en varm velkomst, som det passer sig for en af Europas mest hyldede ferieøer. Uanset om du rejser med din udkårne, med små børn, alene eller med venner, vil du føle dig hjemme og helt tryk overalt på øen.

Mange hoteller ligger ud til kysten – fra Agia Napa i øst til Polis i vest. Ud over flotte hotelreceptioner, rummelige værelser og overdådige suiter har de mest luksuriøse af dem et væld af faciliteter og fordele – fra direkte adgang til stranden og lækre poolområder til afslappede gourmetrestauranter, helseklubber, træningscenter, tennisbaner og verdensberømte spafaciliteter. Selv hoteller i mellemprisklassen inkluderer som regel den berømte store cypriotiske morgenbuffet i værelsesprisen. Kig på hotellets website eller spørg, inden du booker.

Her finder du alt fra femstjernede resorts til enkle, familieejede hoteller. Vælg mellem store hoteller, hotellejligheder, turistbyer og bungalows samt campingpladser, traditionelle hjem og pensionater.

Hvis du er på udkig efter en lidt anderledes ferie, hvor du holder dig fra den slagne vej og tilbringer dagene som de fastboende cyprioter ville have gjort, har Cypern også et agroturisme-program, hvor du kan bo i et renoveret, traditionelt hus i en af øens mange idylliske landsbyer. Hvis du vil vide mere om agroturisme-programmet, kan du gå ind på www.agrotourism.com.cy eller sende en e-mail til info@agrotourism.com.cy

PRAKTISK INFORMATION

VÆRD AT VIDE, INDEN DU TAGER HJEMMEFRA

Om Cypern

Cypern ligger midt i den østlige del af Middelhavet og har et areal på 9.251 kvadratkilometer.

Indbyggertal: 864.200 (udgangen af 2017).

Øen har en stor demografisk spredning: 76,1 % af befolkningen er græsk-cypriotiske, 10,2 % tyrkisk-cypriotiske og 13,7 % udenlandske medborgere.

Den største by er hovedstaden Lefkosia (Nicosia), som har 330.000 indbyggere. Derefter kommer Lemesos (Limassol) med 239.800, Larnaka med 145.300 og Pafos med 90.200 indbyggere.

Regering

Cypern er en selvstændig republik med en demokratisk valgt regering og en præsident. Hvert femte år afholdes der frie valg om præsidentposten og pladserne i parlamentet.

Sprog

Hovedsproget er græsk, men stort set alle taler også engelsk. På hoteller og andre steder tales der af og til fransk.

Inden du tager hjemmefra

Du skal have et gyldigt pas, et passende visum og et internationalt anerkendt kørekort. Det er ikke nødvendigt at få nogen vaccinationer inden din rejse.

Tøj og aktiviteter

Generel information om og forslag til påklædning og aktiviteter afhængigt af årstiden.

April-Maj: Temperaturen er behagelig om dagen, men nætterne kan være kølige. Almindeligt tøj og sommertøj. Let uldtrøje eller langærmet bomuldsbluse til om aftenen. En fremragende årstid, hvis man vil nyde naturen, da øen er grøn, og mange planter blomstrer.

Juni-Juli-August: De varmeste sommermåneder. Meget let sommertøj. Perfekt vejr til badning og alle strand-/vandaktiviteter.

September-Oktober: Varme dage, kølige aftener i oktober. Let tøj om dagen og lidt varmere tøj om aftenen i oktober. Stadig perfekt vejr til badning og vandsportsaktiviteter.

November: Behagelig temperatur i dagtimerne.

Almindeligt tøj. Lette uldtrøjer. Perfekt vejr til en efterårsrejse. Frokost i det fri er stadig en fornøjelse. Man kan stadig solbade og gå i vandet og dyrke de fleste former for friluftaktiviteter.

December-Januar: Vinter for cyprioterne ... men efterår for vores udenlandske besøgende!

Det kan regne en gang imellem, men det varer aldrig ret længe, før solen bryder frem. Vintertøj, men ikke tykke vinterfrakker! Man kan deltage i friluftaktiviteter og udflugter i det fri hele året.

Februar: Mulighed for høje temperaturer i dagtimerne. Mandeltræernes blomstring, spredte byer og mildt vejr er tegn på, at foråret er på vej. Det kan dog være koldt om aftenen. Vintertøj. Der er perfekte forhold til at stå på ski i Troodos-bjergene.

Marts: Behageligt vejr med masser af solskin, hvor naturen viser sig fra sin bedste side. Vintertøj og almindeligt tøj. Man kan deltage i de fleste udendørsaktiviteter, og marts er en glimrende tid til lange gåture.

Bankernes åbningstider, valuta og betalingskort

Bankerne på Cypern har et bredt udbud af banktjenester, både i euro og udenlandsk valuta, og har korrespondentbanker i de fleste større byer i hele verden. De er også medlem af Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT). Bankerne drives i fuld overensstemmelse med EU's banklovgivning.

Der er veksellkontorer og hæveautomater i Larnakas og Pafos' internationale lufthavn.

Der er hæveautomater uden for de fleste banker i alle byer og de større turistresorts i Agia Napa og Paralimni.

Valutaen er euro (€).

De fleste steder kan man betale med alle større betalingskort.

Elektricitet

230 volt vekselstrøm 50 Hz. Stikkontakterne er som regel 13 ampere med firkantede huller.

Nødsituationer

I nødsituationer kommer man direkte igennem på følgende telefonnumre, hvor du kan kommunikere på

engelsk:

- Ambulance: 112
- Brandvæsen: 112
- Politi: 112
- Natåbent apotek: 11892
- Giftlinje: Informationscenter om narkotika og forgiftning: 90901401

Lystbådehavn

Lemesos Marina: Lemesos Marina ligger i Lemesos-bugten et stenkast fra centrum i byen Lemesos. Marinaens koordinater er 34° 40' nordlig bredde og 33° 02' 4" østlig længde. Den ligger 130 sømil fra Beirut (Libanon), 205 sømil fra Port Said (Egypten), 255 sømil fra Rhodos (Grækenland) og 285 sømil fra Suezkanalen (Egypten).

Lemesos Marina er et officielt indrejsested til republikken Cypern og har paskontrol og toldkontor. Den er åben døgnet rundt under alle vejrforhold. Marinaen har kajplads til 650 yachter i forskellige størrelser. Kajpladserne er mellem 8 og 115 meter lange, og dybgangen varierer fra 3,5 til 9 meter.

I Lemesos Marina er der 40 butikker, 14 restauranter, barer og caféer, et kulturcenter, spa og fitnesscenter samt parkeringspladser til 750 biler.

Tlf.: +357 25 020 020

E-mail: info@limassolmarina.com

Larnaka Marina:

Larnaka Marina ligger i Larnaka-bugten 110 sømil fra Libanon og Syrien, 230 sømil fra Port Said og 250 sømil fra Grækenland. Marinaens koordinater er 34° 55' nordlig bredde og 33° 38' østlig længde. Marinaen er et officielt indrejsested og har kajplads til 400 yachter i forskellige størrelser. Yachter på vej til eller fra Cypern kan gennemgå paskontrol og fortoldning i marinaen. Tlf.: +357 24 653110 E-mail: ctolar@cytanet.com.cy

St. Raphael Marina

St. Raphael Marina ligger som en smuk forløber for St.

Raphael-hotelllets område. Marinaens koordinater er 33° 11' nordlig bredde og 34° 42' østlig længde, og den fungerer som en del af resortet, hvor sejlsports- og yachtentusiaster kan boltre sig. De i alt 237 kajpladser har plads til både med en totallængde på 30 meter og en dybgang på 4 meter. Yachter lægger til med agterstavn mod en af de tre betonmoler, hvor der er adgang til rent vand, strøm, telefon og tv.

Tlf.: +357 25 834 255

E-mail: marina@raphael.com.cy

Shopping

På Cypren finder du masser af lokalt producerede varer, som er populære blandt de besøgende, blandt andet lædervarer, gardiner og bordduge, keramik, kobbertøj, håndlavet sølvtøj og smykker, kurve og de berømte Lefkaritika-kniplinger. De kan købes i mange af de souvenirbutikker og andre forretninger, som man finder overalt på øen, samt på de officielle håndværkscentre i Lefkosia, Lemesos, Larnaka og Pafos.

Cypriotisk vin og alkohol har været berømt i flere århundreder og står højt på de besøgendes indkøbslister. De kan købes i supermarkeder og købmandsbutikker. Man får meget for pengene, hvis man køber sko, skjorter, importeret tekstil, briller og ure.

I de fleste turistområder holder både souvenirbutikker og supermarkeder åbent til langt ud på aftenen og hele dagen om søndagen.

Åbningstiderne afhænger af butikkens type og beliggenhed, og om den ligger i byen, på landet eller i et turistområde. Generelt har butikkerne åbent fra 09.00 til 20.00 mandag til søndag, men det kan variere med en time eller to i begge retninger afhængigt af butikkens type og beliggenhed. Om søndagen åbner de senere, typisk omkring klokken 11.00, og lukketiden varierer fra 14.00 til 19.00, igen afhængigt af butikkens type og beliggenhed.

Nogle butikker lukker tidligt om onsdagen og om lørdagen og har søndagslukket, men i de fleste turistområder på Cypren holder supermarkederne åbent til sent om aftenen og holder også åbent om søndagen.

I perioden 15. juni til 31. august kan butikkerne vælge

at holde lukket i tre timer om eftermiddagen fra 14.00 til 17.00 (siesta).

Til jul og påske gælder der særlige åbningstider. Butikkerne må holde åbent længere i perioden op til disse højtider, men de skal lukke senest klokken 18.00 juleaften, nytårsaften og langfredag.

Tider for solnedgang og solopgang

Tidspunkterne for solopgang og solnedgang er angivet for den 15. i hver måned til det nærmeste femte minut.

Måned	Solopgang	Solnedgang
Januar	6.55	17.00
Februar	6.35	17.30
Marts	6.00	17.55
April	6.15	19.20
Maj	5.45	19.45
Juni	5.30	20.00
Juli	5.45	20.00
August	6.05	19.35
September	6.30	18.55
Oktober	6.50	18.15
November	6.20	16.45
December	6.45	16.35

(April til oktober: Sommertid)

Drikkepenge

Drikkepenge gives ud fra kundens skøn, og det er en gestus, som påskønnes af hotel- og restaurantpersonale. Taxichauffører, hotelreceptionister, frisører osv. værdsætter også lidt drikkepenge.

Transport

Bus- og shuttletransport: Fra Larnakas internationale lufthavn er der bus- og shuttletransport til alle de større byer.

Biludlejning: Alle de større biludlejningsfirmaer har udlejningskontorer i byerne samt i Larnakas og Pafos' internationale lufthavn. Udlejningsbiler har røde

nummerplader, som gør dem let genkendelige.

Praktisk information, når du lejer bil:

Forsikringen dækker kun i republikken Cypren.

Priserne varierer afhængigt af bilens kategori, antal dages udlejning, årstid og tilvalg. Forsikring betales ud over udlejningsprisen.

Ubegrænset kilometerantal.

Bilen kan afhentes og afleveres i lufthavnen efter aftale med udlejeren.

Bilen leveres altid til kunden med en fyldt tank, som kunden betaler for. Hvis bilen afleveres med en fyldt tank, får kunden en del af prisen refunderet, medmindre der fremgår andet af lejekontrakten.

Førere under 25 år, som på udlejningstidspunktet har haft kørekort i mindre end 3 år, skal informere udlejningsfirmaet om dette, så der kan udstedes en forsikring for unge førere.

I tilfælde af skader på biler skal kunden betale en selvrisiko, som afhænger af bilens kategori.

Kørekort: Besøgende på Cypren kan benytte et gyldigt internationalt kørekort eller deres nationale kørekort, hvis det gælder for den køretøjskategori, som de ønsker at leje.

Europæisk kørekort er officielt anerkendt i henhold til loven 94 (1)/0. Kørekort udstedt af Norge, Island, Lichtenstein, Australien, Schweiz, Zimbabwe, USA, Japan, Canada, New Zealand, Sydafrika og Rusland skal udskiftes efter seks måneder. Indbyggere fra lande uden for Europa og indbyggere fra andre lande end de ovennævnte må køre med deres nationale kørekort i en periode på cirka 30 dage (denne periode håndhæves ikke strengt). Hvis de har et internationalt kørekort, må de køre, så længe kørekortet er gyldigt.

Taxatjeneste: Intercity Service-taxaer kører mellem alle større byer i Cypren og kører cirka hver halve time. Her deles 4-7 passagerer om pladserne.

VEJRET PÅ CYPERN

		Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December
Gennemsnitlig dagtemperatur		17	18	19	23	28	31	33	33	30	27	22	19
Gennemsnitlig nattemperatur		7	7	8	13	17	19	22	22	20	17	13	10
Gennemsnitlig solskinstimer pr. dag		6	7	8	9	11	13	12	11	10	9	7	6
Gennemsnitlig havtemperatur		17	17	18	20	21	25	27	28	27	25	24	21
Gennemsnitlig antal regnvejrsgage		9	7	6	5	2	0	0	0	1	3	5	7

DET TILGÆNGELIGE CYPERN

INFORMATION TIL PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÆTTELSESR.

De findes faciliteter til personer med funktionsnedsættelser, som ønsker at besøge Cypern. En del hoteller har faciliteter til personer med særlige behov og krav. Eftersom disse faciliteter varierer fra hotel til hotel, anbefales det, at man kontakter hotellerne direkte for at sikre sig, at de har faciliteter til at tage imod personer med en bestemt funktionsnedsættelse. Hoteller med faciliteter for personer med funktionsnedsættelser kan ses på turistministeriets website www.visitcyprus.com

Lufthavnen i Larnaka og i Pafos kan benyttes af personer med alle former for særlige adgangsbehov. Disse faciliteter omfatter handicappoletter, ladestationer til elektriske kørestole ved alle gates, ramper, som gør det muligt for personer i kørestol at komme ind og ud af busser samt øvrig assistance i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2006 om handicappede og bevægelseshæmmede personers rettigheder, når de rejser.

I 2007 godkendte og indførte Cyperns parlament brugen af det europæiske blå skilt, som gør det muligt for handicappede at parkere på særlige

parkeringspladser, som findes på hele øen, både på offentlig vej og offentlige parkeringsområder. Den myndighed, der har ansvaret for at udstede handicapskiltet, er departementet for social inklusion af handicappede, som er en del af Cyperns arbejds- og socialsikringsministerium. De kan kontaktes på +357 22 406 406 eller e-mail: info@dsid.mlsi.gov.cy

I de fleste byer på Cypern kan man komme nogenlunde omkring i kørestol, men infrastrukturen kan stadig forbedres en hel del. Det anbefales, at personer i kørestol har en hjælper med i områder, hvor det er svært at komme frem.

Transport på øen kan arrangeres, hvis transportselskaberne får besked i forvejen. Der findes også særlige busser med svagt skrånende ramper, sikkerhedsseler og aircondition, og der findes taxaer med plads til kørestolsbrugere. Få opdateret information om dette via turistministeriets informationskontorer.

Biludlejningsfirmaer, som udlejer biler med automatgear, findes i lufthavnen i Larnaka og Pafos. Det anbefales, at besøgende med funktionsnedsættelser kontakter biludlejningsfirmaet

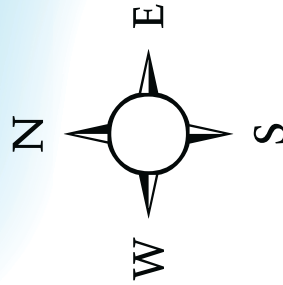
for at aftale nærmere inden ankomst.

Der findes handicapparkering på de fleste centrale veje og pladser på Cypern, i lufthavne, havne og marinaer, ved offentlige bygninger, langs det meste af kysten samt ved turistresorts, mange turistfaciliteter og indkøbscentre etc.

Nødtelefonnummer
(ambulance, brandvæsen, politi)
112

CYPRBN

AFRODITES Ø VENTER PÅ AT TAGE IMOD DIG ...

- LEGEND**
- City/Village
  - ★ Antiquity
  - ⦿ Monastery
  - ⦿ Castle
  - † Byzantine Church
  - ⓘ Tourist Information
  - Area under Turkish occupation since 1974

Cyprus

Travel Planner

DEPUTY MINISTRY OF TOURISM

www.visitcyprus.com

130.07.19